

Izvješće o radu Arheološkog muzeja u Splitu u 2022. godini

Uvod

U Arheološkom muzeju u Splitu 2022. godinu obilježila je obljetnička izložba „Vis-à-Vis 200. Arheološka baština otoka Visa“ te intenzivan rad na zbrinjavanju arheološke građe i zaštiti kulturnih dobara.

Izložba „Vis-à-Vis 200. Arheološka baština otoka Visa“, svečano otvorena 12. listopada 2021. godine, izazvala je veliki interes znanstvene i stručne javnosti kao i medija te je trajanje izložbe produženo do 6. prosinca 2022. Pored divot izdanja kataloga izložbe tiskan je i vodič izložbe na engleskom jeziku „Vis-à-Vis 200. Archaeological heritage of the island of Vis“. U izložbeni prostor je inkorporirana multimedija: video s rekonstrukcijom 3D kratera i trominutni dokumentarni film. Snimljena je virtualna šetnja po izložbi. Izrađeni su suveniri, prigodne majice i torbe. S Galerijom Klovićevi dvori je dogovoreno gostovanje izložbe u Zagrebu, u svibnju 2023.

Na Manastirinama je 3. lipnja organizirano svečano predstavljanje obnove groba sv. Dujma i sarkofaga biskupa Prima koje je upriličeno nakon obavljenih arheoloških istraživanja i konzervatorsko-restauratorskih radova pokretnih i nepokretnih spomenika u južnom dijelu transepta bazilike. Nazočnima su se obratili ravnatelj Muzeja Ante Jurčević, župan Splitsko-dalmatinske županije Blaženko Boban, pročelnik Konzervatorskog ureda u Splitu Radoslav Bužančić te crkveni velikodostojnici nadbiskup u miru Marin Barišić i splitsko-makarski nadbiskup Dražen Kutleša koji je predvodio Molitveni dio uz pjevanje Župnog zbora Gospe od Otoka.

Muzej je s gradom Solinom sklopio ugovor o davanju na privremeno upravljanje kuće Parać u Solinu izgrađena na k.č. 548. (zgrada 786) Z.U. 505 KO Solin. Kuća Parać je od posebne važnosti za Muzej tijekom arheoloških radova i istraživanja na prostoru amfiteatra u Saloni te pri održavanju edukativnih radionica, organiziranom i kontroliranom ulazu posjetitelja na zapadnom ulazu u Salonu, te za rad čuvara i skrb o sigurnosti posjetitelja na lokalitetu.

Ministarstvo kulture i medija je dalo suglasnost Muzeju za sklapanje ugovora o zakupu skladišnog prostora u Solinu, na adresi Don Frane Bulića 209, s zakupodavcem Terra Firma d.o.o. u svrhu pohrane obimne arheološke građe sukladno pravilima struke i uz poštivanje konzervatorsko-restauratorskih preporuka o preventivnoj zaštiti arheološke građe.

Na inicijativu grada Solina i odobrenja za prijenos arheološkog materijala Ministarstva kulture i medija, Uprave za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorskog odjela u Splitu, Muzej je preuzeo arheološku građu pronađenu tijekom raznih arheoloških istraživanja u Solinu i okolici od 1998. do 2012. godine, privremeno pohranjenu u vojnom skloništu u Kučinama i podrumskim prostorijama zgrade grada Solina. Arheološki materijal je pregledan, popisao, presložen u novu ambalažu i pohranjen u novo muzejsko skladište u Solinu.

U tisku je *Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku* svezak 114.

Financiranje

Muzej je s Ministarstvom kulture i medija Republike Hrvatske sklopio Ugovor broj 26-180-22, od 7. siječnja 2022. godine, Aneks Ugovora broj 26-180-22, od 7. lipnja 2022. godine, Drugi Aneks Ugovora broj 26-180-22, od 29. srpnja 2022. godine, te Treći Aneks Ugovora broj 26-180-22, od 27. prosinca 2022. godine, o osiguranju sredstava za rad od strane osnivača u ukupnom iznosu od 8.176.950,00 kuna:

1. sredstva za redovnu djelatnost: 6.755.950,00 kn i to:
 - sredstva za rashode za zaposlene i prijevoz: 5.001.430,00 kn
 - sredstva za materijalne i financijske rashode u iznosu od 1.754.520,00 kn
2. sredstva za programsku djelatnost: 1.421.000,00 kn.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske sufinanciralo je tiskanje časopisa *Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku*, svezak 114/2022: 47.901,00 kn.

Splitsko-dalmatinska županija je sufinancirala programe:

- Ugovor o sufinanciranju Projekta prezentacije groba sv. Dujma u Saloni u ukupnom iznosu od 86.000,00 kn
- Ugovor o financijskoj potpori programa „Provedba XRF metode i konzervatorsko-restauratorski zahvati na brončanim predmetima pretpovijesne zbirke Arheološkog muzeja u Splitu“: 4.000,00 kn

Grad Split je sufinancirao program:

- Izložba „U temeljima hrvatske arheologije“, 8.000,00 kn

Investicijsko održavanje i opremanje

- Ponuditelj BERTOLINO INŽENJERING d.o.o. iz Splita je sukladno provedenom postupku jednostavne nabave, JN-20/2022, i potpisanom Ugovoru o jednostavnoj nabavi usluga izrade idejnog projekta priključne crpne stanice fekalne kanalizacije i rekonstrukcije vodovodnog priključka s omogućavanjem ugradnje protupožarnih hidranata za zgradu Tusculum u Solinu, od 29. kolovoza 2022. godine, za naručitelja Arheološki muzej u Splitu obavio uslugu koja uključuje:
 1. Geodetski snimak za izradu projektne dokumentacije
 2. Idejni projekt za ishođenje posebnih uvjeta i uvjeta priključenja (građevinski i elektro) i postupak ishođenja posebnih uvjeta putem sustava eDozvola
 3. Glavni građevinsko-hidrotehnički i elektro projekt sanacije fekalne kanalizacije
 4. Troškovnik građevinsko-hidrotehničkih radova
 5. Troškovnik elektro radova
 6. Geodetska podloga zahvata u prostoru za ishođenje dozvola, tj. izvođenje radova
 7. Glavni projekt sanacije vodovodnog priključka i sanacije vodovodne mreže sa ugradnjom požarnih hidranata
 8. Troškovnik radova za sanaciju vodovodne mreže.
- Ugovorena dokumentacija predana je Arheološkom muzeju u Splitu 16. prosinca 2022.
- Ponuditelj GEOGRAPHICA d.o.o. iz Splita je sukladno provedenom postupku jednostavne nabave, JN-21/2022, i potpisanom Ugovoru o jednostavnoj nabavi usluga izrade snimka postojećeg stanja zgrada u obuhvatu Arheološkog muzeja u Splitu na k.č. 5061/1, 5061/2,

5062, 5063/1, 5063/1, 5063/3, 5064/1, 5064/2, 5064/3 KO Split, od 27. listopada 2022. godine, za naručitelja Arheološki muzej u Splitu godine obavio uslugu koja uključuje:

1. Lasersko skeniranje čitavog zahvata sa svim zgradama izvana i iznutra te izrada unificirane baze snimanja u formi oblaka točaka rezolucije 1 cm;
2. Fotogrametrijsko snimanje čitavog zahvata bespilotnom letjelicom i fotoaparatom te izrada poligonalnog 3D modela, oblaka točaka i digitalnih orto-foto prikaza;
3. Georeferenciranje svih mjerenja u državni koordinatni sustav s apsolutnim nadmorskom visinama;
4. Geodetski situacijski nacrt stvarnog stanja prostora muzeja u mjerilu 1:200 s ucrtanim točnim položajem, opisom i debljinom stabla svake biljke;
5. Arhitektonski snimak postojećeg stanja svih zgrada:
 - 5 tlocrta (kroz sve etaže i odozgo) u mjerilu 1:50;
 - Pogledi na sva pročelja svih objekata u mjerilu 1:50 s iscrtanom strukturom zidanja i digitalnim orto-foto pogledom u rezoluciji 3mm.
 - 10 presjeka kroz glavu zgradu u mjerilu 1:50 s iscrtanom strukturom zidanja gdje je ima;
 - Minimalno 12 karakterističnih presjeka kroz ostale objekte u mjerilu 1:50 s iscrtanom strukturom zidanja i digitalnim orto-foto pogledom u rezoluciji 3 mm;
 - Izrada nacrt karakterističnih detalja u mjerilima 1:5, 1:10 i 1:20;
 - Kotiranje svih nacrt u pripadnom mjerilu dimenzijama i apsolutnim vrijednostima visinskih kota.

Ugovorena dokumentacija je predana Arheološkom muzeju u Splitu 13. prosinca 2022.

Lokaliteti

Salona

Održavanje lokaliteta

Lokaliteti Manastirine, Marusinac, Amfiteatar, Kapljuč, "16 sarkofaga", Episkopalni centar, Terme, Pet mostova, Ilinac, gradski bedemi, Teatar i Forum, kao i zgrada Tusculum redovito su čišćeni i održavani, od travnja do studenog. Poslove čišćenja, košenja i održavanja arheoloških lokaliteta obavljao je „Split Facility Management“. Radovi su financirani vlastitim sredstvima i sredstvima Ministarstva kulture i medija:

- hortikultura: košenje trave, zalijevanje, sadnja novih sadnica maslina i sezonskog cvijeća na prostoru parkirališta i u vrtu Tusculuma, podrezivanje ograde i granja;
- uređenje parkirališta i okolnih površina s prilaznim putom do Manastirina, uređenje šetnice od Tusculuma do Episkopalnog centra, postavljanje kanti za otpatke, sakupljanje smeća i krutog otpada, nasipanje žala po putu.

Komunalna služba grada Solina:

- izmijenila je dotrajale žarulje javne rasvjete na parkiralištu, oko Manastirina, u vrtu Tusculuma i na šetnici prema Episkopalnom centru;
- nasula i poravnala pijesak preko šetnice na bedemima i od Episkopalnog centra do Manastirina.

Arheološka istraživanja i konzervacija u Saloni

Istraživanje gradskih bedema južno od lokaliteta Kapljuč

U okviru znanstvenog projekta *Novi životi antičkih natpisa: epigrafski spoliji na području*

srednje Dalmacije (HRZZ) koji vodi izv. prof. Dino Demicheli nastavljena su arheološka istraživanja bedema. Osim voditelja, u istraživanju su sudjelovali zamjenica voditelja Ema Višić-Ljubić, Jagoda Mardešić i Nino Švonja (AMS) te suradnici iz drugih institucija i studenti Odsjeka za arheologiju.

2., 3. i 7. veljače provedeno je čišćenje bedema uz kule od br. 7 do 11 uz pomoć mehanizacije. U kulama su se nalazile ogromne količine smeća koje su uz pomoć mehanizacije izvađene i odložene na hrpi koja je kasnije odnesena na smetlište. Kamen je odvajan i deponiran u blizini. Prostor sjeverno od kula je zaravnjen.

Arheološka istraživanja su provedena u dva navrata, i to: od 6.6. do 1.7. 2022. i od 11. 9. do 8. 10. Istraživana je Kula 15 na sjeverozapadnome dijelu salonitanskih bedema, južno od lokaliteta Kapljuč. Ova je kula otkrivena pred kraj 2021. godine, kada je očišćeno područje od Kule 15 do Kule 18 koje je dotad bilo prekriveno kamenjem, zemljom i otpadom te se kule, kao ni bedem, nisu uočavali. Otkrivanjem Kule 15 ustanovljeno je da se njezin istočni zid već odavno bio dobrim dijelom urušio te je bio najlošije očuvan u odnosu na zidove ostalih kula. Na njegovu je statiku nepovoljno utjecala lošija gradnja, što je dovelo do nagnuća zida, a korijenja stabala koja su se nalazila iznad njega dovela su do rasipanja i nestanka žbuke, te je jedino vezivo koje je držalo ostatak zida mješavina žbuke i zemlje. Stoga je bilo odlučeno da će se krenuti s istraživanjem upravo ove kule kako bi se u budućnosti mogao konzervirati spomenuti istočni zid. Osim toga, uokolo kule i u spomenutom zidu pronađen je veći broj epigrafskih spomenika koji su bili iskorišteni za gradnju kule. U istraživanju kule ustanovljeno je da je njezin zapadni zid u nekom trenutku s unutrašnje strane bio ojačan dodavanjem novog, gotovo dvostruko debljeg zida, te ne postoji ista intervencija s njegove istočne strane. Unutrašnjost kule bilo je zapunjeno zemljom, kamenjem i različitim arheološkim materijalom, a pri dubini od oko 1 metar ustanovljeno je postojanje žbukane podnice koja je bila sačuvana na otprilike polovici unutrašnje površine. Na mjestu gdje podnice nije bilo nastavljeno je s uklanjanjem sloja koji je pokazao izuzetno veliku prisutnost keramičkih ulomaka, dok su ostale vrste nalaza također prisutne (metal, staklo, mozaičke tesere, kosti, školjkaši). U čišćenju arhitekture kule pronađena su još četiri ulomka epigrafskih spomenika, od kojih još tri stoje *in situ*.

Manastirine – južni dio transepta bazilike - arheološka istraživanja, konzervatorsko-restauratorski radovi, prezentacija

Revizijska arheološka istraživanja su trajala od 23. veljače do 29. ožujka. Istraživanja je vodila Ema Višić-Ljubić, viša kustosica Priručne zbirke i lokaliteta Salona. U stručnoj ekipi su bili: Davorka Vela, dipl.arheologinja, Ivanka Vukšić, restoratorica koja je vodila dokumentaciju i J. Šakić uz tri fizička radnika. Firma Arheorad d.o.o. je izradila nacrtanu dokumentaciju.

Istraživanja su provedena u sklopu novog trogodišnjeg projekta obnove i stručne prezentacije (2022.-2024.) starokršćanske bazilike s grobljem na Manastirinama kojega je pokrenuo Arheološki muzej u Splitu. Arheološkim istraživanjima je obuhvaćen južni dio transepta bazilike s grobom salonitanskog biskupa i mučenika Domniona (sv. Dujam). Radovima je prethodilo dizanje sarkofaga biskupa Prima i njegovo premještanje u muzejsku radionicu u Splitu. S konzervatorskog stajališta stanje sarkofaga je bilo loše i bila je potrebna konzervatorsko-restauratorska obrada koju su izvršili Duje Ordulj, konzervator-restaurator i Borko Vješnica, viši konzervator-restaurator. Tijekom istraživanja detaljno je dokumentirana zidana konstrukcija grobnice sv. Dujma te ostaci žbuke i mramornih oplata. Grobnica se sastoji od tri etaže odijeljene dvjema masivnim mramornim pločama. U najdonjoj grobnoj komori su osim *in situ* otkrivenih ostataka mramornih oplata na zidovima pronađeni i brojni razbacani ulomci raznovrsnog mramora. Na zapadnoj strani grobnice se nad ostacima bačvastog svoda najgornje grobne komore nalazila naknadno sazidana konstrukcija od cigli koja je ovom

prilikom uklonjena. Dizanjem sarkofaga biskupa Prima omogućeno je istraživanje arheološkog sloja ispod sarkofaga što je rezultiralo otkrićem novih grobnih cjelina. Pronađena su četiri kosturna groba za čiju konstrukciju su korištene tegule. Dva groba koja su se nalazila ispod sarkofaga su bila oštećena dok treći koji se nalazio uz njegovu južnu stranu je bio u cijelosti sačuvan. Grobovi 1 i 2 su za razliku od preostala dva groba imali žbukane stranice grobne jame. U grobu 2 je pronađeno ožbukano uzglavlje s plitkim udubljenjem u sredini. Uzglavlje sa sačuvanom originalnom žbukom uklonjeno je *in situ* iz groba i konzervatorski pohranjeno u svrhu očuvanja rijetko sačuvanog primjera. Četvrti istražen grob pod tegulama je bio pronađen tijekom ranijih revizijskih istraživanja (G-57), ali nije bio istražen. Grob se protezao ispod zapadnog zida transepta. U grobovima nisu pronađeni grobni prilazi.

Projekt uređenja i prezentacije južnog dijela transepta bazilike s grobnicom sv. Dujma je izradio dipl. ing. arhitekture Ivo Vojnović, a dokumentaciju zatečenog stanja i prijedlog konzervatorsko-restauratorskih radova napravila je firma Kvinar d.o.o. Radovi su izvršeni u periodu od 4. travnja do 18. svibnja., a obavili su ih konzervatori-restauratori firmir Kvinar d.o.o. Obuhvaćeni su arhitektonski ostatci zidova bazilike i grobnica koji su prethodno detaljno očišćeni od raslinja i svih nečistoća koje su se nataložile na površinama (skrama i sl.). Ručnim alatima je uklonjena postojeća žbuka koja je korištena u prethodnim konzervatorskim zahvatima, dok su originalni ostatci antičke žbuke zaštićeni od daljnjeg propadanja postupkom opšivanja i konsolidacije. Posebna pažnja je bila usmjerena na konzervaciju groba sv. Dujma jer su pojedini dijelovi njene zidane konstrukcije bili ugroženi. Zidovi pristupnog hodnika su razgrađeni i vraćeni na izvorno mjesto. Uređeni su vanjski i unutrašnji zidovi grobnice, opšiveni su ostatci antičke žbuke na zidovima i detaljno očišćeni ostatci mramornih oplata. Konzerviran je i restauriran zapadni oštećeni svod najgornje komore grobnice i uklonjena recentna nadogradnja od cigle. Vezivni mort koji se koristio za ponovno sljubljivanje originalnih dijelova je spravljan od reparaturnog morta izrađenog na temelju analiza izvornog morta. Na mjestima na kojima su kameni klesanci oštećeni ili propali zamijenjeni su odgovarajućim kamenim klesancima deponiranim na lokalitetu. Na isti način su tretirana i manja oštećenja u obliku rasjeda, udubljenja i sl. Na vrhovima zidova izrađena je zaštitna kapa kako bi se spriječilo zadržavanje vode. Na zapadnom zidu transepta izvršen je veći zahvat u vidu izgradnje potpornog zida po uzoru na raniji koji je postavljen sjevernije u istom zidu tijekom prethodnih konzervatorskih radova. Izvršeno je i konsolidacijsko injektiranje zidova.

Sarkofag biskupa Prima je nakon konzervatorsko-restauratorskog zahvata 13. svibnja vraćen na izvorno mjesto. Prema projektu sarkofag je prezentiran u cijelosti s jasno vidljivim natpisom. Uokolo njega je napravljen čvrst, koso postavljen zatravljen zemljani nasip. Na ulazu u grob sv. Dujma je postavljen poklopac od sigurnosnog lameliranog stakla pomoću kojega je omogućen pogled u unutrašnjost, a sprječava prodor oborina i smeća.

Radi lakšeg i sigurnijeg prilaza transeptu bazilike, u južnom brodu uz vrata produžen je kameni podest prema zapadu. Hodna površina uokolo grobnice i sarkofaga je prekrivena geotekstilom i zasuta šljunkom pomiješanim s riječnim oblucima. Na južnom zidu bazilike su postavljene informativne ploče o grobu sv. Dujma i svetištu bazilike. Ploče je izradio Edi Lučić, a tekst i slikovni materijal je pripremila Ema Višić-Ljubić.

Prethodno opisanim radovima je izvršena I. faza projekta koja je financirana novcem Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske, Splitsko-dalmatinske županije i vlastitim sredstvima.

Građevina s apsidom - istočni dio grada

Istraživanje je trajalo od 12. 9. do 8. 10. 2022. godine, a uz voditelje terena Dina Demichelija, izv. prof. na Odsjeku za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i Eme Višić

Ljubić, više kustosice lokaliteta Salona iz Arheološkog muzeja u Splitu., sudjelovali su suradnici, studenti arheologije te volonteri iz SAD-a i Australije. Na ovom se lokalitetu istražuje od 2018. godine (uz prekid 2020. god. zbog koronavirusa), a radi se o građevini koja je smještena između Velikih gradskih termi na južnoj te dijela akvedukta na sjevernoj strani. Građevina ima polukružnu prostoriju koja je okrenuta ka sjeveru i koju zatvara poprečni zid. S vanjske istočne je strane ranije bio otkriven zid u pravcu S-J te je pretpostavljeno da je pripadao nekoj ranijoj građevini, budući da je sačuvano tek nekoliko redova kamenja u njegovom temelju. Očuvan je dio izvornog popločanja unutrašnjosti građevine, a ondje gdje ploče nisu bile očuvane, istraživalo se u dubinu. Arheološkim su radovima 2022. godine prethodili konzervatorsko-restauratorski zahvati koji su imali za cilj konsolidaciju istočnog dijela apsida te gornje površine luka apsida. U unutrašnjosti apsida pronađena su dva kosturna groba orijentacije I-Z. Jedan je grob (Grob 1) bio ukopan u zdravicu, odnosno bjelkastu tupinu, dok je drugi (Grob 2) bio u sivo-smeđoj zemlji ispod koje se nastavljao kulturni sloj i bio je pliće ukopan u odnosu na Grob 1. Posebno su zanimljivi nalazi iz Groba 2, a radi se o koštanom kompozitnom češlju te trima naušnicama. Pokojnik u Grobu 1 bio je najvjerojatnije položen u drveni sanduk, a uz njega pronađena su dva primjerka brončanog novca.

Sjeverozapadno od apsida otkriveno je nekoliko zidova orijentacije I-Z i S-J, od kojih neki pripadaju građevinama koje su prethodili gradnji objekta koji se istraživao. Neki od zidova nasilno su prekinuti i razgrađeni, dok su neki stariji zidovi poslužili kao temelj novijima koji su podignuti nad njima. Zapadno od građevine s apsidom nalazi se pravokutna prostorija od koje je dosad najbolje potvrđen zid koji se pruža u pravcu S-J te koji se pri svome gornjem dijelu nastavlja pod pravim kutom prema zapadu. Nakon otprilike jednog metra zemljanoga sloja pronađen je sloj nabacanog kamenja, uglavnom amorfnoga, koji je ondje vjerojatno deponiran prilikom poljodjelskih radova zadnjih stoljeća. Slojevi koji se po brojnosti pokretnih nalaza izdvajaju nalaze se sa SZ vanjske strane plašta apsida (SJ 54 i SJ 68), a od kojih valja istaknuti pronalazak čitave keramičke svjetiljke s reljefom kristograma na disku.

Sondažna arheološka istraživanja na kat. čest. 2140 i 2141 u Solinu

Od 24. do 25. 2. Nino Švonja je sudjelovao u sondažnim arheološkim istraživanjima u Rupotini na kat. čest. 2140 i 2141 s I. Vukšić. Kao voditelj istraživanja sastavio je izvješće o provedenim istraživanjima, a I. Vukšić je izradila nacrtanu dokumentaciju.

Hortus Metrodori

Od 6. do 30. 9. Nino Švonja je sudjelovao na arheološkim istraživanjima u Saloni na lokalitetu Hortus Metrodori u suradnji s Hrvatskim restauratorskim zavodom. Voditeljica istraživanja je dr. sc. Lea Čataj, a zamjenik voditeljice je dr. sc. Tino Leleković. U arheološkim istraživanjima sudjelovale su Ana Marinović i Katarina Jovanović Eterović.

Solin – zaštita i prezentacija

8. 2. – sastanak na lokalitetu. Tema: Prezentacija južnog dijela transepta bazilike s grobom sv. Dujma. Nazočni: ravnatelj A. Jurčević, arhitekt I. Vojnović, E. Višić-Ljubić i I. Vukšić. Obilazak transepta s Matom Tomasovićem iz Kvarner d.o.o. radi utvrđivanja stanja arhitektonskih ostataka u transeptu. Poslan je prijedlog konzervatorsko-restauratorskih radova s troškovnikom.

18. 2. – stupovi sa Širine su prebačeni na Manastirine i deponirani na ulazu u lokalitet. Podignut je sarkofag biskupa Prima i prebačen u Muzej na konzervaciju i restauraciju. Iz transepta su ispred Tusculuma premješteni mramorni stup i kamena posuda koji su se nalazili uz zapadnu stranu groba sv. Dujma. Iz transepta je na sjeverni plato premješten kapitel koji se nalazio uz stube. Radove su obavili D. Ordulj, B. Vješnica, J. Šakić uz pomoć bagera i radnika. E. Višić-Ljubić i I. Vukšić su nadgledale i fotografirale.

- Tijekom ožujku je pod nadzorom Jagode Mardešić obavljeno čišćenje kula na zapadnom dijelu bedema Salone. Tom su prilikom očišćena i mala gradska vrata u kojima je bila uzidana stela Gaja Utija. Obavljeno je i čišćenje južnog i istočnog dijela Episkopalnog centra od nagomilane zemlje i smeća.

13. 4. - Sastanak na lokalitetima Salone radi pripreme EU projekta pod naslovom *Razvoj edukativnog turizma u Saloni*. Projekt vodi TZ Grada Solina. Dogovoreno je da se u sklopu Europskog eko vrta uredi plato na parkiralištu, te muzejska parcela uz zapadnu stranu puta prema Episkopalnom središtu. Na prostoru istočno od amfiteatra uredilo bi se tematsko dječje igralište. U sklopu toga bi se uredio vrt Tusculuma. Sastanku nazočili: ravnatelj A. Jurčević, arhitekt I. Vojnović, J. Stupalo i E. Višić-Ljubić.

Kontakti s I. Vojnovićem radi dostavljanja dokumentacije potrebne za izradu elaborata.

16. 5. – obilazak Salone sa Silvom Kukoč. Obišle smo dvije parcele uz Put mira (4554 i 5038) koje je vlasnik želio očistiti od raslinja. Dogovorile smo uvjete.

27. 5. – sastanak u vrtu Tusculuma vezano uz organizaciju Predstavljanja obnove groba sv. Dujma i sarkofaga biskupa Prima što će se održati 3. lipnja. Sastanku nazočili: ravnatelj A. Jurčević, E. Višić-Ljubić, I. Vukšić i J. Šakić.

Kontakti s I. Čaljkušićem radi izrade plakata i pozivnice za Predstavljanje. U suradnji s ravnateljem napisan je uvodni tekst o projektu uređenja groba i istraživanjima u južnom dijelu transepta s programom događanja. Obavješteni su mediji.

Sudjelovanje u pripremama organizacije Predstavljanja obnove groba sv. Dujma i sarkofaga biskupa Prima održanog 3. lipnja s početkom u 17 sati.

2. 6. – Konzervatorskom uredu je poslan zahtjev za postavljanje info ploča u transeptu bazilike. Kontakti s E. Lučićem vezano uz izradu info tabli u transeptu bazilike. Tekstovi su pregledani, složeni i prevedeni na engleski jezik. Složene su table s fotografijama i legendama.

15. 7. – sastanak s predstavnicima Hrvatskih voda. Tema: sanacija oborinskih voda, uređenje potoka Kapljuč.

28. 9. – sastanak u Tusculumu i na Hortusu s predstavnicima grada Solina radi regulacije oborinskih voda i sigurnosti posjetitelja.

4. 10. – obilazak Hortusa radi zasipanja terena koji su istražen 2020. godine. Grobovi u profilu su zaštićeni geotekstilom, kao i ostatci zidova.

Prijave Konzervatorskom odjelu u Splitu

2. 2. - Prijava zbog nedozvoljenih radnji na privatnoj parceli smještenoj uz sjeverne zidine grada (kat. čest. 5349).

2. 6. - Prijava Konzervatorskom odjelu i Policijskoj upravi Grada Solina radi razbijanja informativne table od kaljenog stakla ispred Porta Caesarea.

29. 8. - Prijava radi nedozvoljenog parkiranja mobilne kućice južno od Kapljuča, na muzejskoj zemlji.

23. 9. - Na temelju prijave izvršen je obilazak istočnih bedema i kule 81. Snimljeno je stanje i sastavljeno izvješće.

12. 11. - Prijava zbog nedozvoljenih radnji na privatnoj parceli smještenoj uz sjeverne zidine grada (kat. čest. 4554).

Razno

- 14. - 22. 5. održan je Solin Springfest u organizaciji TZ grada Solina, Gradske knjižnice Solin i Arheološkog muzeja u Splitu.
- 18. 5. povodom Međunarodnog dana muzeja organiziran je slobodan posjet Saloni.
- 2. - 3. 6. na Amfiteatru je održan Festival izvrsnosti u organizaciji Centra izvrsnosti Splitsko-dalmatinske županije, Javne ustanovi u kulturi grada Solina, Arheološkog muzeja u Splitu i Grada Solina, u kojemu je sudjelovalo više desetaka učeničkih zadruga prezentirajući radove s temama baštine, izvrsnosti i dalmatinskog suvenira.
- 29. 7. obilježena je 88. godišnjica smrti don Frane Bulića
- 14. - 16.10. na području Splitsko-dalmatinske županije, od Kaštela do Tučepa održavala se međunarodna trail utrka *Dalmacija Ultra Trail*, na kojoj je u 3 dužinske kategorije sudjelovalo nekoliko stotina natjecatelja iz više od 20 zemalja. Centar cijele manifestacije je bio u Omišu, gdje je i finiš za sve kategorije, dok su startovi raspoređeni u Solinu – Salona, Makarskoj i Dugom Ratu. Iz amfiteatra u Saloni je bio start najduže utrke Mountain DUT dužine 122 km u kojoj je sudjelovalo 70-ak natjecatelja. Za tu potrebu je pripremljena kuća Parać i okoliš, a za sami start je kuća bila otvorena do 22.00 sata.
- U sklopu „Solinskog kulturnog ljeta“ na lokalitetima Salone održani su koncerti, drame i pjesničke večeri, ukupno 13 priredbi.

Zbrinjavanje arheološke građe iz vojnog skloništa u Kučinama i podruma zgrade Grada Solina

U prostoru skloništa u Kučinama skladištio se arheološki materijal koji potječe s istraživanja nekropole tzv. Smiljanovac i drugi nalazi. U podrumskim prostorijama zgrade Grada Solina su se nalazili razni arheološki nalazi koji su tu odlagani kroz duži vremenski period, a po saznanjima od 1998. godine. Oba prostora su bila potpuno neadekvatna za čuvanje građe u ambalaži od kartona i najlonskim vrećama koja je dijelom propala zbog velike količine vlage, pa čak i plavljenja prostora. Nakon postignutog dogovora o preuzimanju predmeta izvršena je priprema i nabavka novih vreća i ostale ambalaže, maski, rukavica i zaštitne opreme za rad u uvjetima povećane vlage i prašine. U muzejskom timu su bili: Ivanka Vukšić viša konzervatorica-restauratorica i koordinatorica prijenosa, kustosi Nino Švonja (zadužen za materijal iz Grada) i Ana Marinović, pripravnice Katarina Jovanović Eterović i Ema Bonomi, konzervatori-restauratori Davor Maršić i Marita Marković, te 3 pomoćna radnika. Vođena je detaljna evidencija pakiranja, slaganja i transporta predmeta. Poslovi zbrinjavanja arheološke građe su trajali od 4. 4. do 17. 5. Cijelo vrijeme se materijal kamionom prevozio do područne zgrade Tusculum u više navrata, a 6. 7. se prevozi do novog skladišta gdje se slaže u organizirane grupe.

Prijevoz građe u novo muzejsko skladište

- Istovremeno se pakira, slaže i odvozi materijal iz podruma, depoa, radionice i dvorišta Tusculuma u muzejsko skladište na adresi Don Frane Bulića 209.
- Rošada d.o.o. je u novo skladište prevozila predmete iz podruma Muzeja, muzejske vitrine iz Tusculuma, te dva prijevoza građe iz prostora HRZ-a u novo skladište. Prostori su očišćeni te su vraćeni ključevi djelatnicima HRZ-a.
- S djelatnikom firme za zaštitu i video nadzor Electronic Security Split je više puta pregledano novo skladište, te je postavljen video nadzor.

Kuća Parać

- 2. 5. Arheološki muzej u Splitu je s Gradom Solinom sklopio Ugovor o davanju na privremeno upravljanje kuće Parać u Solinu na rok od dvije godine. Primopredaja ključeva je izvršena 10. 5. te se pristupa detaljnijem čišćenju Kuće Parać s namjerom da se u njoj otvori zapadni ulaz na lokalitete Salone s recepcijom.

- 18. 5. obilazak kuće Parać sa svrhom pregleda inventara. Prisutni su: Ema Višić-Ljubić, Nino Švonja i Ivanka Vukšić. Kuća se čisti od smeća, ambalaže i ostalog. Zatečeni arheološki materijal se popisuje i dokumentira.

Vis

Boris Čargo je vodio arheološka istraživanja i arheološki nadzor na prostoru antičke Ise.

1. Arheološka istraživanja na prostoru rimskih terma i prostora sa sjeverne strane rimskih terma

Prema do sada raspoloživim arheološkim podacima isejske terme grade se u prvoj polovini 1. st. posl. Kr. Smještene su na dnu brijega Gradine u priobalnoj, lučkoj zoni udaljene od današnje morske linije oko 30 m.

Istraživanjima je prethodilo podizanje recentnog sloja zemlje na površini od oko 500 m² iskolčenje i postavljanje kvadratne mreže čiji su kvadrati veličine 5x5 m na cijelom prostoru. S obzirom na veličinu iskolčenog prostora nije bilo moguće iskopati cijeli prostor, već se istraživanje ograničilo na kvadrante C, D-1, 2, 3, 4, 5, s tim da se kvadrant C-1, 2, 3 nije kopao u punoj površini već u 60% svoje površine. Imajući u vidu da se istražuje prostor izvan termalnog kompleksa, a istovremeno neposredno s njegove sjeverne strane, cijeli prostor je radno imenovan Terme sjever, dok se istraživanjima točno ne odredi namjena pojedinih građevina koje očekujemo naći.

Ulica 1, kv. D - 1-5

Sa sjeverne strane sjevernog zida terma nalazi se ulica 1 (dalje: ul. 1), izrađena od velikih kamenih ploča paralelna sa sjevernim zidom terma. Ulicu je prvi istraživao B. Gabričević, koji je temeljem načina gradnje i veličine kamenih ploča, te njihova slaganja pretpostavio da je sagrađena u grčkom razdoblju. Njegova pretpostavka polazi od toga da je ulica izvorno bila i šira s obzirom da bi se radilo o plateji, odn. rimskom dekumanu (*plateia, decumanus*), no da je reducirana kasnijim gradnjama sa sjeverne strane, kojom prilikom je sazidan rubnik od velikih kamenih blokova prosječne dužine 100 cm, širine 30 i visine 30 cm. Istraživanju je prethodilo temeljito čišćenje vegetacije, nanosa zemlje i smeća kako bi se vidio sačuvani dio ul. 1 u kv. D - 1-3 i dio 4, a zatim i istraživanje u kv. D - 4, 5. Istraživanjima je ustanovljeno da pločnik ulice 1 u svom protezanju prema zapadu, kv. D - 4, 5 u najvećem dijelu nije sačuvan, ploče su odnesene i primjetni su tragovi različitih građevinskih aktivnosti i devastacija. Iz sačuvane podloge jasno je da su kamene ploče postojale i da su bile temeljene na nabijenoj zemlji i živcu, kako je to slučaj i u istočnom dijelu ulice.

Ulica 2, kv. C, D - 1-5.

Prostor sa sjeverne strane terma, poviše ulice 1, nikada nije bio sustavno istraživan. Šezdesetih godina prošlog stoljeća na tom mjestu B. Gabričević je istražio jednu sondu kako bi dobio uvid u stanje poviše ul. 1 i tom prigodom je pronašao ostatke pločnika u površini od oko 2,5 m². Nikada nije iznio svoje mišljenje o pronađenom popločanju, a nakon njega nikada se nije nastavilo istraživati ovo područje. Istraživanja u ovoj kampanji bila su usmjerena upravo na to područje kojom prilikom je pronađen dobro sačuvani kameni pločnik, ulica 2. Prvotno je

cijeli prostor očišćen od recentnih nanosa smeća i zemlje, do situacije za koju smo smatrali da je intakna. Pločnik je pronađen u dužini od 25 metara, u središnjem i istočnom dijelu je odlično sačuvan dok je i zapadnom dijelu (kv. C, D – 4,5), dobro uništen različitim građevinskim intervencijama, sačuvan samo sporadično. Ipak ti ostatci nam jasno govore da se pločnik protezao prema zapadu. Južni rub pločnika je uništen u cijeloj dužini polaganjem dviju vodovodnih cijevi koje su u svojim dijelovima i pronađene. Nažalost ovo je vrlo važan dio pločnika jer se na tom dijelu nalazio spoj dviju ulica koje su bile na različitim razinama, visinske razlike od oko 70 cm. Ploče su slagane bez uporabe ikakvih vapnenih veziva na podlogu od nabijene zemlje, tehnički su vrlo dobro postavljene s precizno izvedenim sljubnicama. Kod nekih ploča primjetno je da su kreirane od nekoliko različitih kamenih ploča no s vrlo dobrom i preciznom izvedbom, pa se dobiva dojam da je riječ o jednoj ploči. Ploče su neujednačenih dimenzija neke su pravilnog pravokutnog oblika, neke kvadratnog, dok su druge trapezoidne. Prosječne debljine se kreću 7-15 cm.

Tijekom iskopa za namjensko određenje pločnika radno smo koristili termin trijem, prvotno pomišljajući kako je riječ o portiku kojeg je obnovio Kvin Numerije Ruf (*Quintus Numerius Rufus*). Međutim kako je trijem arhitektonski sklop čija je glavna odrednica natkrivenost, a kako ni u jednom segmentu nismo pronašli ostatke koji bi nam sugerirali da je prostor bio natkriven, vjerojatnije je da je ovdje riječ o ulici. Ta ulica (ulica 2) istražena je u dužini od 25 m, a širine je 3,4-3,5 m, dakle malo je šira od ul. 1 i na višoj razini od nje nekih 70 cm. Paralelna je s njom i građena istom tehnikom. Čini se da ulice nisu bile spojene stubama, već je nad rubnikom (Z-1), stajao daljnji red kamenja (ili jednakih velikih kamenih blokova), čija je gornja visina bila u istoj razini s pločnikom ul. 2. Ovakvo razmišljanje nužno postavlja pitanje kako je riješena sigurnost pješaka od mogućeg pada s gornje na donju ulicu. S obzirom da nedostaje završni, južni red ploča nisu sačuvani nikakvi otisci baza stupova ili ograde, a nisu pronađeni ni ostatci stupova, njihovih baza ili pak kamene ograde, pa pretpostavljamo da je postojala drvena ograda kojom se jamčilo sigurnost pješacima.

Građevina u ulici 2, kv. C, D – 4, 5

U zapadnom dijelu istraživanog dijela ulice 2, kv C-4, 5, pronađena su dva zida sazidana bez korištenja vapnenih veziva, koji su dio iste arhitektonske cjeline. Teško je za sada reći o kakvoj građevini ovdje riječ. Sačuvani zidovi su paralelni, pa ostavljaju dojam da su pronađena dva lica neke građevine. Sjeverni zid je sačuvan u dva reda kamena, proteže se u smjeru I-Z i S-J stvarajući tako približan pravi kut. Drugi južni je po svemu sudeći vanjsko lice iste građevine, građen također u suho dijelom koristeći velike pravilno klesane blokove koji imaju anatirozu i vjerojatno su bili dijelom neke veće javne građevine. Ovaj zid je sačuvan u visini od oko 1,1 m i građen je u nastavku i nad rubnikom ulice 1. Iskopan je u dužini od oko 5 m (do kraja kv. 5) s jasnim daljnjim protezanjem u pravcu zapada. Dojam je da se radi o kutu neke za sada nedefinirane građevine koja je sjela na ulicu 2 i pri tome većim dijelom oštetila pločnik ulice. Njena datacija za sada nije moguća, no mišljenja smo da je ili kasnoantička ili pak recentna.

Južni zid inzule - zid 2 i prostori iza njega, kvadranti C-1-5

Na cijelom istraživanom prostoru ulice 2 s njene sjeverne strane nalazi se široki zid koji ju flankira sa sjeverne strane. Zidan je od kamenih klesanaca s obje strane strane lica zida, s time da su nešto veći na pojedinim mjestima s vanjske strane. Zid je povezan s vapnenim mortom, sačuvan je samo u jednom redu kamena, širine je 70 cm i dužine 20 m s jasnim njegovim protezanje prema istoku. Na zapadnoj strani pronađen njegov kraj, a zatim se dalje proteže prema sjeveru. Pronalaskom zapadnog zida postaje jasno da je pronađen jugozapadni kut građevine, odn inzule (*insulae*), unutar koje se vide dvije prostorije za sada nejasne namjene. S te zapadne strane inzule se po svemu sudeći nalazila ulica (ulica 3), smjera S-J.

U korpusu spomenutog zida nalaze se dva ulaza sa sačuvanim pragovima, a s njegove sjeverne strane pronađen je zid 3 koji je dijelio dvije prostorije. Prvi prag širine je 0,33 m i dužine 1,77 m. dobro je očuvan s utorima za odvod vode. Izrađen je iz dva dijela. Drugi prag je približno istih dimenzija kao i prethodni i udaljen je od njega 5,5 m. Dobro je očuvan izrađen iz jednog komada kamena. Ni u jednom slučaju nisu pronađeni dovratnici iako se vide mjesta na kojima su se nalazili. Prostor sjeverno od zida 2 istražen je u vrlo malom opsegu. Taj prostor planira se istražiti u 2023. g.

Prostorija 1 (kv. C – 1-2) istražena je u najmanjoj mogućoj mjeri, možemo reći da su izolirane samo prve intaktne str. jed. (18, 20). Unutar nje od dijagnostičkog materijala pronađeni su: brončani novac Augusta iz 7. g. pr. Kr. olovni uteg za ribarske mreže izrađen od tankog preklopljenog lima, koštana ukosnica s kalotastom glavicom, glavica ukrasnog brončanog čavlića vjerojatno korištenog za pričvršćivanje kožne obloge na kovčežićima, ulomak reljefne helenističke keramike (ovaj ulomak po svemu sudeći je ostatak iz prethodnog recentnog sloja), ulomak staklene narukvice od gagata, željezni čavli, mnogobrojni ulomci tegula od kojih su dva s ostatkom pečata *PANS(iana) [---]*, te više kamenih ulomaka koji su pronađeni *intra muros* pr. 1, od kojih je i prije spomenuti kameni nadvratnik.

Prostorija 2 (kv. C – 3-4) se nalazi zapadno od pr. 1, njen ulaz (kameni prag s. j. 28), istih je dimenzija kao kod pr. 1. no nije postavljen u kutu zidova, već je smješten u približnoj sredini južne zidne plohe. Prostorija je istražena u većoj mjeri negoli prethodna, izolirano je nekoliko s. j. 18, 15. 15.1, 30, 35, 35.1, 36. Kao i kod pr. 1 s. j. 18 zapravo je prva intaktna situacija unutar ove prostorije i ova s. j. zapravo prekriva prostor kv. C – 1-4 *intra et extra muros*. Unutar sviju s. j. pronađen je mnogobrojan dijagnostički materijal: brončani novac, brončani čavlići, komad željezne zgure, olovna spojnica koja je vjerojatno služila za spajanje dvaju razbijenih dijelova dolija ili neke veće posude, ulomak lucerne sjeverno italske proizvodnje prve polovine I. st., ulomak lucerne roskaste boje sa zrakastim ukrasom na disku, rađene za vrijeme cara Hadrijana (117-138. g), veliku količinu tegula od kojih njih nekoliko ima pečat, a jedan sačuvani ima dio kratice *[---]DPAN [---]*, A i N su u ligaturi. Vjerojatno se radi se o dijelu pečata: *Neronis Clavdi Pansiana*, zatim dijelova staklenih posuda, veliku količinu željeznih čavala, veće količine keramičkih ulomaka kuhinjske keramike i drugog materijala.

Apoditerij

Revizijsko istraživanje obuhvatilo je ulazni prostor sa istočne strane termi, za kojega se pretpostavlja da je apoditerij (svlačionica). Pretpostavka se temelji na istraživanju iz 80-tih godina 20. stoljeća, kada su po zapisima pronađene kamene klupe. Prostor je otprilike veličine 30 m² s ulazom u istočnome zidu. Vanjska vrata na istočnom zidu nisu vidljiva.

Revizijsko istraživanje provedeno je kako bi se potvrdili ili demantirali nalazi iz istraživanja provedenih 80-tih godina. Prilikom tih istraživanja, koje je vodio B. Gabričević, utvrđeno je da se radi o apoditeriju, pronalaskom klupa za sjedenje. Te klupe u revizijskom istraživanju nisu pronađene, te se ne može sa potpunom sigurnošću tvrditi da se radi upravo o apoditeriju, no kako se nalazi u blizini dvaju ulaza ta mogućnost se ne može isključiti.

2. Izvješće s arheološkog nadzora nad zemljano-građevinskim radovima na uređenju bujice Samogor na području grada Visa

Zemljano-građevinski radovi na uređenju bujičnih voda od predjela Samogor do crkve Sv. Duha i kule Perasti odvijali su se od sredine siječnja do svibnja i zatim od listopada do

prosinca 2022. g. Radovi su izvođeni korištenjem građevinske mehanizacije i radnika iskopom kanal širine oko 2 m duž desnog kolničkog traka ceste koja vodi iz Visa prema Komiži. Na lokaciji Sv. Duh zabilježeni arheološki nalazi, te je prostor iznimno važan u smislu zaštite kulturne baštine grada Visa. Crkva Sv. Duha sagrađena je krajem 17. stoljeća i zaštićeni je spomenik kulture.

Arheološki nadzora bio je usmjeren na iskop u desnom kolničkom traku ceste gledajući u pravcu Komiže. Iskop je dubinom bio ograničen oko 3 m, a cilj je bio iskopati kanal dovoljne dubine u koji bi se postavili betonski kvadratni elementi. Tijekom tog iskopa su zabilježen je intaktan arheološki sloj u kojem su pronađeni arheološki nalazi ulomaka rimske republikanske keramike koji su bili dijelom amfora i tegula, te manjih vrčića, a mogu se datirati u razdoblje 1. pr. Kr.

Iskopom su pronađeni i ulomci kamenih grčko-helenističkih stela od kojih tri imaju ostatke natpisa. Ti natpisi su patronimički, uglavnom dobro očuvani i njima se proširuje korpus Isejskih imena iz najranije povijesti tog grada. Uz ovo pronađeni i novi primjeri pečata na ručkama amfora.

Arheološki nadzor se pokazao utemeljenim i preostaje vidjeti kako istražiti i konzervirati pronađene ostatke.

3. Izvješće o provedenim zaštitnim arheološkim istraživanjima jugoistočne kule palače Jakša

Palača Jakša se nalazi u viškom predjelu Kut, u njegovu krajnjem istočnom dijelu i svojim sklopom zgrada zapravo zatvara Kut s istočne strane prema Lučici. Riječ je o vrlo lijepoj arhitektonski razvedenoj palači sačinjenoj od tri jednokatne zgrade međusobno povezane tvoreći oblik izduženog pravokutnika s unutaršnjim dvorištem i izlazom prema moru. Južna zgrada je najduži i najveći objekt koji u prizemlju ima konobu, a na prvom katu sobe, središnju dvoranu iz koje se izlazi na vitki balkon položen na konzole, kroz četvora vrata koja polukružnim lukovima svojih otvora sežu do krovnog vijenca i nalikuju kvadrifori.

Jakšin građevni sklop narod zove po Joakinu Jakši iz kraja XVIII stoljeća »Jakinovi dvori«, ali se ova kuća spominje i ranije od njega u Kutu i to početkom XVII stoljeća.

U ograđeno dvorište se ulazi se kroz glavna dvokrilna vrata na zapadnoj strani, a drugi ulaz je sa sjeverne morske strane. Nad nadvratnikom zapadnog ulaza nalazi se reljefni barokni grb obitelji Jakša. Iza vrata nalazi se prolaz presvođen svodom od tri traveja, sazidan u kamenu i opeci, ali odijeljena kamenim pojasevima iskićenim reljefnim cvijećem kao i sredina svodova. U tom prolazu su i mala dućanska vrata na koljeno. Nad prolazom se diže južno krilo jednokatnice s renesansnim profiliranim prozorima, čiji je prag istaknut i podržan konzolama, a krov obrubljen profiliranim kanalom za kišnicu. To krilo se produžuje terasom koja je završavala malim balkonom nad morem.

Na žalost, dvorište je nagrđeno kasnijim pregradnjama, a izmijenjeno je pročelje u prizemlju i unutrašnji raspored kuće. Na pročelju su otvorena prizemna vrata sa stubištem i tim je prizemlje spojeno s prvim katom u kojemu je ostala središnja dvorana. U sjevernom zidu je uzidan barokni umivaonik uokviren reljefnim izlijebljenim polu stupićima anđeoskim glavama i maskeronom s lišćem pri dnu, tipičnim ukrašenim zidnih umivaonika XVI-XVIII stoljeća, uobičajenih u dalmatinskim kućama tih razdoblja.

S treće istočne strane iza ogradnog zida nalazi se vanjski vrt u koji se ulazi nasvođenim prolazom. Prostrani vrt se stepenasto širi prema južnoj strani. U krajnjem jugozapadnom kutu vrta, naslonjena na istočni zid palače, nalazi se kula.

Kula je građena od kamenih klesanaca, pravilnog je četvrtastog tlocrta u donjem dijelu šira negoli u visini prvog kata. Klesanci su uslojeni u pravilnim redovima povezani slojem vapnenog morta. Svi su pravilno obrađenog lica. Na prijelazu iz prizemnog u prvi kat nalazi se

polukružna istaka koja označava taj prijelaz. Od te istake zidne plohe kule u svom protezanju prema temelju se šire, stvarajući blagu kosinu. Temeljena je na živoj stijeni koja je na sjevernoj strani dijelom poravnata. Na drugim stranama živa stijena nije poravnavana već temelj a time i zidovi prate visinu živca na kojoj su temeljeni. Prvi kat kule raščlanjen je prozorima i puškarnicama.

Provedena istraživanja su bila sondažna, prva sonda je postavljena s vanjske strane uz istočni zid, dok je druga obuhvatila cijeli prostor unutrašnjosti kule.

Sonda sa sjeveroistočne strane kule

Postavljena je uz istočni zid kule, dužine 4,6 m, i širine 1m. iskopana je do žive stijene. Prosječna dubina je 0,4 m, i izolirane su dvije stratigrafske jedinice. Obje su recentne, a razlog tome što je tanak sloj zemlje, pa je njenom obradom sve izmiješano. Iskopom je uz recentne predmete pronađeno tek nekoliko keramičkih ulomaka. Iskop u ovoj sondi pokazuje da je kula temeljena na živoj stijeni koja pri tome nije posebno poravnavana, tek na nekim mjestima radi boljeg priljublivanja zida kule. Zemlja je ispremiješana i dvije izolirane stratigrafske jedinice su kontaminirane.

Unutar sonde uz veću količinu recentnih predmeta i smeća pronađena su dva keramička ulomka tanjura ili pliće zdjele. Ulomci su pripadali istoj posudi koja je bila bijelo glazirana sa smeđim ukrasom s unutarnje strane posude ispod oboda. Uz plitko urezane koncentrične kružnice ukras sačinjavaju dva streličasta ukrasa i dva klepsidralna, svi zajedno tvoreći oblik romba. Uz ove pronađena su i dva keramička ulomka lonca izrađenog od grube keramike s dosta primjesa kalcita. Lonac je imao potkovičaste ručke s kružnom perforacijom u sredini koja je služila za vješanje, rad je 19. st.

Opis kule i rezultati istraživanja u njenoj unutrašnjosti

Na zapadnom pročelju nalazi se ulaz u kulu, time vidimo da je ulaz bio s visine prvog kata, slično rješenje je i kod kule Perasti u Luci, riječ je o jednokrlnim vratima, a na toj istom pročelju nalaze se i dvije puškarnice.

Na sjevernom pročelju nalazi se prozor u istočnom dijelu zidne plohe, te puškarnice. Puškarnice su četvrtaste s gornjim izduženim ovalnim/pravokutnim otvorom, jednake onima na zapadnoj strani.

U najdonjem prizemnom dijelu sjevernog pročelja je nepravilni otvor probijen pred oko stotinu i pedeset godina, a koji je poslužio vlasniku da nesmetano ulazi u kulu iz vrta. Također isti takav otvor je započet s probijanjem na istočnom pročelju, no on nije probijen do kraja. Ovaj otvor se započeo probijati s obje strane, unutarnje i vanjske, no kako je rečeno nikada nije realiziran.

U unutrašnjem prizemnom dijelu kule podnica ne postoji. Naime na čitavoj površini nalazi se živa stijena koja nije ni u jednom dijelu klesanjem poravnavana. Hodanje u tom dijelu je onemogućeno, kao i mogućnost korištenja u stambene svrhe. Živa stijena proteže se u pravcu sjever-jug, gdje je južni dio u odnosu na sjeverni viši oko dva metra i pruža se pod kutem od oko 30-35 stupnjeva.

Prizemni dio kule graditelji su zamislili da bude cisterna i sukladno tome su s unutarnje istočne i zapadne strane sazidali bočne zidove koji su trebali pridržavati svodni dio cisterne. Unatoč tome što su bočni zidovi cisterne sagrađeni, svod nikada nije sazidan, a samim time niti cisterna. U sjevernom zidu postoje četvrtaste udubine koje ostavljene kako bi se postavila drvena konstrukcija koja je treba poslužiti za izgradnju svoda. S južne strane drvena konstrukcija se trebala oslanjati na živu stijenu. Da je cisterna kojim slučajem u cijelosti sagrađena, njen kapacitet bi bio smanjen za oko 30% s obzirom da živa stijena nije otučena.

Poviše svodnog dijela predviđene cisterne nisu pronađeni nikakvi tragovi iz kojih bi mogli pretpostaviti postojanje podne strukture prvog kata. Naime u svim unutarnjim licima

zidova kule morale bi postojati četvrtasti otvori u koje bi se sidrila drvena greda na kojoj bi zatim bile postavljene daske podnice kata. Sukladno tome i u ovom dijelu je sasvim logično zaključiti da kula nije bila korištena za stanovanje niti je međukatna drvena konstrukcija između prizemlja i prvog kata postavljena.

Možda bismo mogli, ali zaista uz veliki oprez, pretpostaviti da je u jednom trenutku međukatna konstrukcija bila postavljena na način da je položena na zaista pre male istake na unutarnjim zidnim stijenkama, a iznad svoda. Tu se postavlja pitanje središnjih stupova na kojima bi grede bile oslonjene, pa bi mogli pomišljati da su dvije ili tri male zaravnjene površine na živoj stijeni poslužile za postavljanje drvenog stupa, međutim sve to je toliko statički nesigurno da realno to nije moguće ozbiljno pretpostavljati.

Tijekom zaštitnog istraživanja, iako to nije bio primarni cilj radova, pregledan je gornji dio zidova kule kako bismo uočili tragove moguće međukatne konstrukcije između prvog i drugog odn. terase. Nisu uočeni nikakvi tragovi, pa možemo pretpostaviti da kula nije bila niti natkrivena.

Kula nikada nije dovršena u cijelosti, ona nikada nije zaživjela kao fortifikacijski, stambeni objekt. Kad govorimo o njenom fortifikacijskoj namjeni, treba reći da je postavljena na najlošijem položaju. Naime, njen smještaj u krajnjem jugoistočnom dijelu uz naslonjena na istočni zid ljetnikovca, na najvišoj točki udaljena od mora dvadeset metara. Sa južne strane kule nalazi se mjesna ulica čija je niveleta u odnosu na krunu kule niža ok 1-1,5 m. tom logikom pretpostavljeni napadač na kulu, nalazio bi se praktično iznad nje i istovremeno uz njen južni zid. Dakle to je krajnje nepovoljan položaj za bilo kakvu obranu. Ova manjkavost donekle bi se ublažila da je kula dobila barem još jedan kat. U tom slučaju bila bi dovoljno visoko (iako ni tada sasvim dovoljno), da može poslužiti u obrambene svrhe. U ovakvom obliku ona nikako nije mogla poslužiti svojoj izvorno zamišljenoj namjeni, kao obrambena kula. S druge strane graditelji je nikada nisu ni dovršili, pa nije prenamijenjena u stambeno gospodarski objekt. U tom smislu ja gledam da nisu niti dovršili gradnju cisterne.

Tijekom istraživanja pronađeni su mnogobrojni recentni ostatci s obzirom da je kula dugo vremensko razdoblje služila kao deponij. Nije izoliran ni jedan intaktni sloj, osim onog dijela koji se nalazio u samoj škrapu, pa ga možemo promatrati kao intaktnog. Međutim riječ je o samo dvije situacije unutar koje se pronašla dva ulomka gravirane (*sgraffito*) keramike venecijanske proizvodnje iz 16. – 17. st. Riječ je o dnu vrča i obodu, moguće istog, ali ne sasvim sigurno, vrča. Na dnu vrča s unutarnje strane nalazi se biljni ukras rubno istaknut s plitkim urezivanjem Sve je izvedeno u zelenoj i bijelo/oker boji. Na obodu vrča vide se tragovi plitko urezanog grafita (natpisa).

Jedan ulomak istog tipa keramike pronađen je u potpuno izmješanom sloju, a riječ je o obodi neke terine ili pliće zdjele. Površinski je jednostavno ukrašena s vodoravnom crtom izvedenom tamnije sivom bojom i obrubljenom s gornje i donje strane tankom crtom.

Ulomak jednobojne glazirane keramike pronađen je u jugozapadnom dijelu kule u izmiješanom sloju zemlje i smeća. Riječ je o smeđoj dobro glaziranoj posudi s nalijepljenim vodoravno položenim ukrasom u obliku tordiranog konopca. Rad je venecijanskih lončarskih središta 16. - 17. st.

Slijedeća grupa keramičkih ulomaka pronađena je također u sloju izmiješane zemlje i smeća po cijeloj njenoj površini. Prvi ulomak vjerojatno pripada vrču koji je s unutarnje strane ukrašen zelenim „polu mjesecastim,“ oblikom i smeđe izvedenim trima koncentričnim crtama poviše spomenutog ukrasa. Iznad crta ukras se ponavlja sada izveden zelenom i smeđom bojom nedefiniranog oblika.

Ulomci smeđe su glazirani s okomito izvedenim smeđim i oker/bijeli crtama. Ulomak na sl. 6. pripada obodu vrča, dok onaj na sl. 7 je dio izljeva vrča. Svi keramički ulomci rad su srednje italskih radionica 17.- 18. st.

Uz spomenute keramičke ulomke pronađen je i veći broj drugih tipološki i stilski ne definiranih oblika koje možemo samo svrstati u razdoblje 17.- 20. st, a iz radionica Venecije, srednje Italije, Engleske.

Dakle možemo zaključiti kako se kula započela graditi u 17. st., no nije nikada dovršena u cijelosti niti je privedena ikakvoj svrsi; niti onoj obrambenoj, niti stambenoj. To se jasno vidi po nedovršenoj unutrašnjosti, cisterna nije dovršena niti je sagrađena među katna konstrukcija, a niti krovnište. Zbog toga ona je poslužila kao prostor u koji se desetljećima odlagalo smeće.

Nakon promjene vlasnika cijelog ljetnikovca Jakša, novi, sada brojniji vlasnici cijelog ljetnikovca, došavši u posjed jugoistočne kule s njene vanjske, sjeverne i istočne strane otvorili ulaz (onaj istočni nije nikada u cijelosti realiziran), da bi nesmetano mogli ulaziti u nju i koristiti je. Kada govorimo o njenom korištenju, ona je mogla poslužiti samo kao manja štala, odn. spremište za alat, a i to je veliko pitanje je li služila u tom smislu.

4. Zaštitna arheološka istraživanja u crkvi sv. Nikole u Dolu

Crkva sv. Nikole nalazi se izvan grada Visa u predjelu Dol, smještena na omanjoj glavici južno od ceste koja vodi prema Komiži. Smještena je uz dva stara puta za Komižu i na rubu plodnog polja koje se prostire u udolini u približnom smjeru istok-zapad.

Na prostoru Dola otprije su poznati arheološki nalazi. Tako znamo da je u blizini crkve na predjelu Odsuh pronađen rimski grob sa stelom, također po obližnjim kamenim gomilama nalaze se ulomci rimske keramike koje se može vezati uz transportne posude i one koje su se koristile u gospodarstvu, što nam jasno govori da je prostor Dola, plodnog polja, bio naseljen i u kontinuitetu iskorištavan od antičkih vremena.

Dol je bio naseljen i u srednjem vijeku, prema arhivskoj građi vidimo da se u srednjovjekovnim dokumentima selo na ovome mjestu zove se *villa Dol*. Spominje se godine 1446. te ponovno 1518. i 1539. U 18. st. kraj oko crkve nazivao se *Za svetim Mikulom*. Predaja kaže da se oko crkve sv. Nikole nalazilo Dibje Selo, Bibje Selo ili Dimje Selo. Možemo pretpostaviti da se u Dolu nalazilo nekoliko raštrkanih zaselaka koji su se zajedničkim imenom zvali *villa Dol*.

Crkva sv. Nikole u Dolu pravilne je orijentacije, istok-zapad, s blagim otklonom prema jugu. Građena je u kasnogotičkom slogu prve polovice XV. stoljeća, svakako prije ukinuća opatske časti i benediktinskog reda samostana sv. Nikole (Muster) u Komiži godine 1458., te se zamjećuje nekoliko faza gradnje. Shematizam hvarske biskupije bilježi da su benediktincima pripadale kapele sv. Nikole u polju Dol i kapela sv. Vida na Visu.

Crkva je jednobrodna građevina izduženog, longitudinalnog tlorisa, do apside dugačka je 11,20 m, široka 5,60 m, (bez dodatka kuće s južne strane), s izbačenom pravokutnom apsidom dugačkom 2,18 m i širokom 4,95 m. Pravokutna apsida s dubokim korom značajka je kasnogotičkoga, redovničkoga crkvenog graditeljstva. Na zidovima crkve i u unutrašnjosti zamjećuje se da je bila produljena prema zapadnoj strani. To se produljenje crkve prema Fiskoviću zbilo vjerojatno u XVII. stoljeću, kada se ruši staro pročelje, a njegovi se dijelovi ugrađuju u novo.

Prema Piteši, pak, crkva je proširena prema istočnoj strani, dok za pročelje crkve drži da je izvorno sa sačuvanim nadvratnikom nad ulaznim vratima s gotičkim reljefnim križem na stepenastom postolju s trolisnim završetcima krakova i krugom s točkicom u sredini križa. Iznad nadvratnika na pročelju je uzidana i starija kružna gotička rozeta s križem jednakih krakova u sredini i šupljinama oblika četverolisne djeteline. Piteša navodi da se treći fragment sa starog pročelja, polukružna luneta s trolisnim otvorom, nekoć nalazila nad nadvratnikom ulaznih vrata, a sada je uzidana u istočni zid kuće dograđene južno od crkve.

Piteša također drži otvorenom mogućnost da je crkva možda sagrađena na ostacima nekog kasnoantičkog gospodarskog objekta, jer se u strukturi pročelnog zida južno od ulaznih vrata uslojavanje kamenja podsjeća na *opus spicatum* rimske gradnje.

Nakon što je potpisan ugovor dana 7. veljače 2022. između tvrtke MATAS d.o.o. iz Podsolja na otoku Visu i Arheološkog muzeja u Splitu, za obavljanjem zaštitnih arheoloških radova unutar crkve Sv. Nikole u Dolu na otoku Visu, smještene na k. č. 1399 K. O. Vis, a nakon ishođenja dozvole Konzervatorskog odjela u Splitu (Klasa: UP/I-612-07/22-02/0053; URBROJ: 532-05-02-15/16-22-2 od 3. veljače 2022.), izvršeni su zaštitni arheološki radovi u razdoblju 14. – 19. veljače 2022., iskopom jedne sonde u približnom središtu broda crkve. Sonda je veličine 4x2 m uz naknadno proširenje od 0,5 m u širinu, što je dovelo do ukupne širine sonde od 4,5 m. Sonda je locirana na tom mjestu, jer sam krenuo s pretpostavkom postojanja zida koji bi se spajao pod pravim kutem sa zidom koji se nalazi paralelan sa sjevernim zidom broda crkve s vanjske strane. Pretpostavka se pokazala opravdanom jer se tijekom iskopa pronašla apsida prvotne crkve.

Prije podizanja podnih ploča unutar broda crkve pristupilo se njihovom foto dokumentiranju, numeriranju i crtanju kako bi se naknadno one mogle vratiti na izvorno mjesto.

Nakon podizanja pločnika pokazao se sloj vapnenog morta izmiješanog s crvenicom koja mu je dala roskasto-crvenkasti ton (s. j. 2). Izuzetak je podloga od glinaste crvenice koja je poslužila kao podloga prvom redu ploča (s. j. 3). Sloj vapnenog morta je dosta tanak bez izrazite čvrstoće što bi trebalo očekivati s obzirom da se radi o vezivnom sredstvu kojim se učvršćivalo podne ploče unutar broda crkve. Prvi red ploča je pravilnog četvrtastog oblika ujednačene dužine, dok slijedeći redovi gube tu pravilnost slaganja. Riječ je o popločanju u dijelu crkve koji je produžen prema istočnoj strani. Ploče su slagane bez posebnog uslojavanja u redove, odnosno na nekim dijelovima se uočava težnja da se ploče usloje u redove s pravilnom obradom kutova ploča, a zatim se uočava njihovo slaganje bez pravilnog uslojavanja. Na tom dijelu ploče su različitih veličina bez posebne kutne obrade i slažu se bez uslojavanja.

Ispod vapnenog morta iskopom se ušlo u novu stratigrafsku jedinicu po cijeloj površini sastavljenoj od razmravljenog vapnenog morta i pokojim kamenčićima (s. j. 4). Ispod (s. j. 3) pojavila se tamnija smeđa zemlja (s. j. 5). Stratigrafska jedinica 4 je zapravo poslužila kao poravnanje cijelog prostora kako bi se moglo popločati crkvu.

Podizanjem spomenute dvije potonje stratigrafske jedinice pokazali su se ostaci polukružnih zidova, za koje se vrlo brzo ustanovilo da je riječ o polukružnoj apsidi. Da bi se moglo dobiti barem jedan cijeli luk apsida, u ovom slučaju unutarnji pristupilo se podizanju još dva reda ploča unutar broda crkve.

Nakon što je sonda proširena započelo se s iskopom i definiranjem oblika apsida, pri tome se izoliralo još jednu s. j. sastavljenu od većeg kamenja nepravilnog oblika koji leži u tamnije smeđoj zemlji. Ova s. j. zapravo predstavlja ispunu unutar apsida i prvotno niveliranje terena koje se nalazi nad kamenom živcem.

Apsida je polukružnog oblika, istražena je samo u unutarnjem dijelu, dok se cjelovita istraživanja kojima će se dobiti i njen vanjski izgled zidova, očekuju naredne godine. Unutarnja širina apsida ne 2,52 m, dubina do unutarnjeg tjemena apsida je 1,92 m, širina zidova je 0,83 m. u sjevernom dijelu sačuvana je u tri reda kamenih klesanaca pravilno obrađenih, dok je u južnom dijelu sačuvana samo u jednom redu klesanaca. Razlog je u tome što je temeljena na živcu koji pada prema sjeveru, te je s te strane veća dubina, a sukladno tome i veći broj redova klesanaca.

Unutar apsida, s njene prednje strane nalazi se zid s jednim licem, onim prema zapadu, koji stvara temelj za, možda, oltarnu ogradu.

Provedena istraživanja pokazala su se sasvim opravdana. Pronalazak polukružne apside pokazuje ostatke prvotne crkve sagrađene na ovom mjestu i sada je jasno da je ona bila jednobrodna malih dimenzija s polukružnom apsidom. Piteša je bio u pravu kada je ustvrdio da se crkva širila prema istoku, nasuprot Fiskovićevom mišljenju. Zid koji se nalazi u razini terena paralelan sa sadašnjim sjevernim zidom crkve predstavlja nekadašnji vanjski sjeverni zid prvotne crkve. Pročelje prvotne crkve je na istom mjestu gdje je i sadašnje i vjerojatno su prva dva ili tri reda zapravo njegovi izvorni ostatci nad kojima je u XV. st. podignuto sadašnje. Južni zid broda crkve nalazi se većim dijelom ispod sadašnjeg zida koji dijeli crkvu od kuće za svećenika. Zidovi najstarije crkve su razgrađeni i kameni materijal je poslužio pri gradnji nove, zapravo obnovi stare i njenom malom reduciranju veličine. Ostatci vapnenog morta koji se nalaze ispod pločnika i s vanjske strane apside i sadašnjeg sjevernog zida crkve (u tom isječku) (s. j. 4), su ostatci morta koje je bilo vezivno tkivo unutar zidova najstarije crkve.

Kako istraživanjem nisu pronađeni nikakvi keramički ili kakvi drugi ostatci, osim nekoliko komada morskih puževa (nanar, vretence, bodljikavi volak) i nekoliko ulomaka životinjskih kostiju, nije moguće izvesti sasvim preciznu dataciju pronađene apside, odn. prvotne crkve. No, gradnja sadašnje crkve u XV. st. je *terminus post quem* gradnje prvotne crkve. Njene male dimenzije s polukružnom apsidom vrlo su slične s crkvom Sv. Jurja na istočnoj strani ulaska u duboku višku uvalu, i najbliže ju je komparirati s njom. Stoga sam mišljenja da je ovdje riječ o crkvi iz ranoromaničkog razdoblja XI. ili XII. st. dakle riječ je o vrlo važnoj i jednoj od najstarijih srednjovjekovnih crkava na Visu. Tijekom iskopa nisu zabilježeni nikakvi ostatci koji bi dali naslutiti da postoje raniji starokršćanski ostatci, niti se može sa sigurnošću zaključiti kako su pronađeni ostatci iz predromaničkog razdoblja.

S obzirom na važnost nalaza i prijašnjim istraživanjima pronalazak groba sa sjeverne strane crkve, nužno je provesti opsežnija sustavna istraživanja u cijelom prostoru broda crkve, kao i njenog okoliša. Time bi se, siguran sam, dobili precizni arheološki podatci za sigurnu dataciju, ali i precizni podatci za prepoznavanje i izdvajanje sviju faza gradnji i obnova crkve na ovom mjestu.

5. Zaštitna arheološka istraživanja u predjelu Mole mletke

Na katastarskoj čestici k. č. 6689/3, na padinama Lučkog brda istražena je jedna sonda unutar koje nisu pronađeni nikakvi arheološki ostatci.

6. Rekognosciranja

- Višekratni pregled uvala Lumbađera i Srebarna s pripadajućim okolnim prostorom, gdje se nalaze ostatci antičkog kamenoloma.
- Višekratni pregled uvale Ruda i Rta Termule s pripadajućim okolnim prostorom, gdje se nalaze ostatci antičkog kamenoloma.
- Višekratni pregledom šireg prostora nekropole Martvilo, sa sjeverozapadne strane, gdje sam pronašao veći broj ulomaka dolija, sinteriranih dolija, i sinteriranih ulomaka stijenki lončarske peći. Uz ovo locirao sam i ostatke zida neke antičke građevine.
- Višekratni pregled prostora uvale Stonca gdje sam pronađeni ostatci lončarske peći. vjerojatno je riječ lončarskoj peći koju spominje Don Silvestar Bonačić u svom izvješću, kada je godine 1921. nazočio njenom nalasku.
- Višekratni pregled brijega Gradine.

Razno

- sortiranje i popisivanje novopridošlih knjiga u knjižnicu u zbirke
- pregled i ispitivanje vatrodojavne instalacije u *Arheološkoj zbirci Issa* od strane ovlaštene tvrtke G.B.T. Attest d.o.o.

- inventura suvenira i knjiga u Arheološkoj zbirci na Visu
- čišćenje lokaliteta helenističko-rimske arhitekture uz istočne zidine antičke Ise i rimskih termi.

Rekognosciranja

Damir Kliškić

- u rujnu i listopadu obilazak, pregled i fotografiranje pretpovijesnog lokaliteta Dugiš, Otok, Sinj

Konzervatorsko-restauratorska radionica

Ivanka Vukšić

Konzervatorsko-restauratorski zahvati

- Staklena olla s pripadajućom staklenom zdjelicom, Hortus – dječje igralište, G 29, PN 375.

Očišćeni su predmeti pronađeni u kamenoj urni s girlandama:

- Olla s poklopcem, dva staklena balzamarija i dvije staklene bočice, oprano je više ulomaka staklenih zdjelica, 10 staklenih perli, te veliki jantarni predmet u obliku dvostrane glave
- Čišćenje jantarnog prstena (PN 5) sa zaštitnih istraživanja Hortus Metrodori '22.

Za izložbu *Salonitanska zaobilaznica* je obrađeno:

- Keramička urna i keramička plitica – G 300, oprane, zalijepljene
- Keramička urna G 94, oprana, zalijepljena
- Lucerna G 174, zalijepljena s rekonstrukcijom
- Iz G 326, očišćena lucerna, 7 koštanih igala
- Iz G 244 očišćeni ulomci deformiranog stakla, 3 balzamarija, jantarni prsten, koštana špatula
- G 420, oprani i zalijepljeni ulomci amfore
- G 115, oprani i zalijepljeni ulomci dvije amfore
- za potrebe održavanja izložbe „Dugiš“, od Damira Kliškića je na dodatnu doradu preuzet keramički lonac „posuda 19“. Izvedena je rekonstrukcija.

Crteži

Za potrebe objave u VAHD-u izrađeno je 6 digitaliziranih crteža keramičkih predmeta.

Izrađeni su crteži presjeka i tlocrta situacije koja je zatečena prilikom gradnje potpornog zida groblja kod crkve sv. Martina u Podstrani.

Za čišćenje brončanog natpisa ARHEOLOŠKI MUZEJ koji se nalazi na zidu poviše ulazne kapije u Muzej angažirana je konzervatorica-restauratorica metala Filipa Sršen, te je zatraženo prethodno odobrenje od Konzervatorskog odjela u Splitu. Iznajmljena je kamionska platforma. Za vrijeme trajanja radova vršen je nadzor.

Borko Vješnica

Konzervacija

Radovi na skupini arheološkog materijala (53 predmeta od metala) s iskopavanja na lokalitetu u Starom gradu (Hvar) u okviru HRZZ AdriaCos projekta. Konzervirani materijal je predan u tri dijela i to:

- Prvi dio od 24 predmeta sa lokaliteta Stari Grad 2021.(AdriaCos iskopavanja), SGAC 21, plus LUPI 2021.

SGAC 21, NOVAC (16)

novac, S 10 A-E, SJ 3, PN 2, bronca,
novac, S 10B, SJ PN 3, bronca,
4 predmeta: brončana igla, ušica igle, novac i ulomak kosti, S 10 A- W, SJ 13, PN 17,
mač, S 10 A-W, SJ 13, PN 18, željezo,
novac, S 10 A-W, SJ 4, PN 5, bronca,
novac, S 10 A-W, SJ 4/8, PN 6, bronca,
novac, S 10- A-E, SJ 1, proširenje, PN 9, bronca,
novac, S 10 A-E, SJ 1, PN 10, bronca,
novac, S 10 A-E, SJ 7, PN 12, bronca,
novac, S 10 A-E, SJ čišćenje, PN 13, bronca,
novac???, S 10 W, SJ 11, PN 16, materijal nepoznat,
novac ili zakovica, S 10 A-W, SJ 13, PN 22, bronca,
novac, S 10 A-E, SJ 11, PN 25, bronca,
novac, S 10 A-E, SJ 7, PN 28, bronca,
novac, S 10 A-E, čišćenje, PN 29, bronca,
pečat/plomba, S 10B, SJ 1, PN 30, olovo,
zakovica, S 10B, SJ 1, PN 31, bronca,
novac???, S 10B, SJ 1, PN 32, srebro.
+ 8 predmeta iz drugih skupina:

strelica, S 10 A-E, SJ 1, PN 8, željezo,
strelica, S 10 B-1, SJ 3, PN 11, željezo,
čavao u 2 ulomka, s 10 A-W, SJ 13, PN 35, željezo,
čavao, S 10 A-W, SJ 13, PN 36, željezo,
ključ, S 10 A-E, SJ 6, PN 23, bronca,
igla (malo savinuta), S 10 A-E, SJ 6, PN 24, bronca,
igla, S 10 A-E, SJ 11, PN 26, bronca,
Lupi 2021, SJ 5, ulomak ključa, bronca.

- Drugi dio od 13 predmeta:

SGAC 21

Vršak željeznog koplja (bio u 3 dijela), S 10 A-W, SJ 13, PN 20, željezo; sada rekonstruiran i konzerviran,

LUPI 21

SJ 9, skupina od 3 predmeta:

tanki profilirani brončani disk, koštana igla, velika olovna zakovica fiksirana za ulomak keramike.

SJ 9, skupina od 9 predmeta:

koštani disk, dva štapičasta ulomka bronce, brončani čavao, okrugla brončana karičica, ovalna brončana karičica, brončani novčić (veći), brončani novčić (manji) i olovna kuglica.

- I treći dio od 16 predmeta:

SGAC 21

novac, S 10 A-W, SJ 13, PN 19, bronca,
perla (plave boje sa bijelim bradavicama), S 10 A-W, SJ 13, PN 21, staklena pasta,
perla u dva ulomka - fiksirana (plave boje sa bijelim bradavicama), 10 A-W, SJ 13, PN 33,
staklena pasta,
ulomak željezne pločice sa zakovicama i otiskom drva, S 10 A-W, SJ 13, PN 34, željezo/drvo,
zemljani grumen ovalnog oblika, S 10A-W, SJ 13, PN 37,

veći ulomak željezne pločice sa otiskom drva, S10A-W, SJ 13, PN 38, željezo/drvo.

LUPI 21

SJ 7, skupina od 5 predmeta: brončana igla sa glavom, manja brončana igla sa svinutim vrhom, duga brončana igla, brončana trokutasta pločica i perlica od staklene paste.

Konzervatorsko-restauratorski radovi na arheološkom materijalu iz Grčko-helenističke zbirke. Radi se o pedesetak godina starom materijalu u preko 60 vrećica sa više rasutih ulomaka. Metalni predmeti su odlagani u papirnate i plastične vrećice i naizgled nikada nisu bili obrađeni, niti ima zapisa o tome, a pojedini predmeti su imali i inventarni broj. Većina metalnog materijala bila je u jako lošem stanju.

Kroz prvu fazu obrade, vraćeno je 17 prioriteto konzerviranih predmeta i to:

- velika brončana alka	- G-19 – 58488,
- mala brončana alka	- G-25 – 62037,
- ručka ogledala bronca	- G-28 – nema inv. broja,
- 7 ulomaka bronč. Ogledala	- G-30 – 62329,
- željezni nož	-G-34 – 67645,
- 2 ulomka bronč. udice	-G-34 – 67646,
- brončani čavao	-G-34 - 67647,
- mali brončani čavao	-G-35 – 67801,
- 5 ulomaka srebr. prstena	-G-37 – 68249 (nije obrađeno),
- 1 ulomak srebr. prstena	-G-37 – 68253 (nije obrađeno),
- ulomak srebr. trake/fibule	- G-38 – 65515,
- ulomak bronč. Privjeska	-G-39 – 63189,
- ulomak tankog želj. lima	-G-45 – 65513,
- 3 ulomka olovne trake	-G-45 – 65514,
- astragal bronca	- R- 5 – 58399,
- ulomak srebr. dugmeta	-R- 8 – 62308,
- ulomak deblje olovne pločice +	- 67874.

Konzervatorsko-restauratorski radovi na ulomcima kamenog sarkofaga biskupa Prima s Manastirina. Nakon fiksiranja većih ulomaka rasutog kamenog sanduka uz pomoć velike montažne dizalice i armiranih spojeva uslijedila je faza završne obrade kamene površine spojenog sanduka i poklopca sarkofaga, te patiniranje površine rekonstrukcija, zatim konsolidacija brončanih klanfi (spojnica) i njihovo fiksiranje na izvorno mjesto.

Duje Ordulj

Preventivno pranje i konzervacija triju spomenika za potrebe uvida u građu. Spomenici su A-144, A-15, A-5376

Zajedno s studentima UMASA i njihovim profesorom Sinišom Bizjakom nastavljeni su radovi na mramornom sarkofagu tj. završena je faza spajanja ulomaka te je napravljen 3D model za potrebe izrade digitalne rekonstrukcije. Za potrebe radova na sarkofagu naručena je i preuzeta sondažna bušilica tvrtke Dijamant. Zbog transporta velikih ulomaka sarkofaga izrađena je nova konzolna dizalica. Radovi su trajali cijelu godinu.

Preuzet je kameni kapitel iz Solina. Kapitel je smješten u dvorištu restauratorske radionice. Obavljeni su konzervatorsko-restauratorski radovi na sarkofagu biskupa Prima s lokaliteta Manastirine u muzejskoj restauratorskoj radionici. Započeta njegova restauracija pranjem ulomaka vodom pod visokim tlakom te je uslijedilo njegov spajanje. Po završetku radova sarkofag je vraćen na lokalitet.

Razmještanje kamenih i mramornih ulomaka iz Epigrafičke zbirke.

Restauracija keramičkog materijala iz Grčko-helenističke zbirke: inv. broj: 57977, 52034, 57935, 57941, 74467, 62031, 74466, 61766, 62026, 62022

Transport drvenog inventara (stol, sjedeća garnitura) iz kontejnera u stražnjem dvorištu koji je odveden na restauraciju u radionicu tvrtke Kvinar.

Restaurirana je kamena skulptura iz lapidarija inv. broja B-12.

Restauracija skulptura B-14, 55156, i jedne statue iz mauzoleja Lolijevaca.

Restaurirana je stela inv. broja A-862 te je izrađena njena kopija u umjetnom materijalu.

Kopija je postavljena u predvorje Splitskog rodilišta.

Povratak kamene stele inv. broja AMS-5960 s restauracije koju je odradila radionica UMASA. Stela se trenutno nalazi u lapidariju muzeja.

Čišćenje željeznog bodeža PN-18 (Starigrad) pjeskarenjem pod niskim tlakom.

Preventivno čišćenje i konzervacija sedamnaest keramičkih i kamenih ulomaka iz Priručne zbirke Issa.

Emma Bonomi, restauratorica pripravnica je obavila radove: spajanje kamene urne iz Salone, spajanje kamene urne (gladijator), lijepljenje kamenim i mramornim stela inv. broj: A-512, A-5090, A-2593, A-1562, A-5776, 70767, A-3013, A-4274, A-3983, A-4369, restauracija kamenog kapitela i reljefa s prikazom puta. Također su odrađene i kemijske analize prisustva soli u pojedinim spomenicima u laboratoriju Umjetničke akademije u Splitu

Ivana Zrinka Bajić Franković

Konzervatorsko-restauratorski zahvati na staklenom materijalu - Zapadna salonitanska nekropola – Hortus Metrodori

Cjeloviti balzamariji, mnoštvo ulomaka cjelovitih i taljenih balzamarija raspoređenih u vrećice pod brojevima: PN: 28, 27, 41, 42, 51, 55, 65, 66, 71, 72, 83, 136, 137, 151, 152, 185, 211, 220, 234, 244, 245, 246, 256, 185 (zdjelica), 234 (zdjelica), 65 (balzamarij), 41 (čša) SJ: 22, 77, 79, ZG: 1; metalni ulomci: PN: 141

Izvršeno je mehaničko i kemijsko čišćenje staklenih i metalnih ulomaka, a pripadajući stakleni ulomci balzamarija, zdjelica i čše su zalijepljeni dvokomponentnim ljepljivom "araldite".

Konzervatorsko-restauratorski zahvati na materijalu sa zaštitnih arheoloških istraživanja u Visu
Keramika: lekana s poklopcem AMS-11, stamnoidna piksida s poklopcem AMS-17, poklopac AMS-25, skifos AMS-33, skifos AMS-47, skifos AMS-49, piksida AMS-130, unguentarij AMS-102, unguentarij AMS-105, unguentarij AMS-13, stamnoidna piksida AMS-111, skif AMS-104, skifos AMS-124, unguentarij AMS-96, gut AMS-9, pelika s poklopcem AMS-1, enojoja AMS-56, poklopac AMS-95, unguentarij AMS-94.

Izvršeno mehaničko i kemijsko čišćenje svih predmeta i ulomaka nakon čega su pripadajući ulomci zalijepljeni reverzibilnim ljepljivom. Na pojedinim predmetima napravljena gipsana rekonstrukcija nedostajućih dijelova uz retuširanje akrilnim bojama. Na predmete upisani inventarni brojevi.

Konzervatorsko-restauratorski zahvati na 2 lucerne iz Rimsko-provincijalna zbirke: lucerna inv.br. 67521, lucerna inv.br. 67463. Izvršeno je mehaničko i kemijsko čišćenje

Konzervatorsko-restauratorski zahvati na materijalu sa Zaobilaznice:

G-93:

- stakleni vretenasti unguentarij AMS-74497

- dno staklenog vretenastog unguentarija AMS-74498

- vrh (obod) staklenog vretenastog unguentarija AMS-74499

-30-ak ulomaka keramičke lucerne AMS-74478

-koštana igla (2 ulomka) AMS-74481

G 99:

- 2 staklene boce
- ulomci staklenog tanjura
- ulomci staklene boce
- žeton od staklene paste
- cjelovita narukvica (gagat)
- olovni okvir ogleerala
- cjelovita metalna narukvica i ulomci metala
- G 73:
- ulomci vretenastoga balzamarija (60-ak ulomaka)
- G 437:
- ulomci staklene boce (oko 45 ulomaka)
- mali ulomak stakla
- razne perlice (staklena pasta)
- G 431:
- ulomci staklenog vretenastog balzamarija
- G 548:
- ulomak oboda balzamarija
- G 531:
- perle (staklena pasta) 8 komada
- ulomci keramičke lucerne
- ulomci staklene boce (28 ulomaka)
- ulomci male jantarne pločice (3 ulomka) AMS-74714
- G 145:
- kampaniformni balzamarij
- sferoidni balzamarij
- datuljasti balzamarij
- ulomci spaljenih balzamarija
- čitav mali (plavi) balzamarij
- brončani ulomci (karika, pločica,...)
- ulomci željeza.

Na svim predmetima (ulomcima) izvršeni su konzervatorsko-restauratorski zahvati.

Ika Prpa-Stojanac

Čišćenje i konzervacija brončanog i srebrenog novca:

-novac bronca i srebro radne oznake od 240 SZ- do 350 SZ, Salona-Zaobilaznica '86-'87
460 kom.

-novac bronca, istraživanja Solin Hortus Metrodori 2022g. 10 kom

-novac srebro i bronca, zbirka Kalodera 49 kom.

-novac, Issa istraživanje 2022g. 9 kom.

-brončani prsten, Issa istraživanje 2022g.1 kom.

Čišćenje, konzervacija i rekonstrukcija raznih predmeta sa istraživanja Salona-Zaobilaznica '86-'87.:

-G-113 koštane igle i staklene perle,

-G-174 staklena gemi i koštane igle,

-G-245 zeljezni prsten s gemom i koštana špatula

-G-87 željezni prsten i ulomak brončane igle

-G-456željezni predneti74556,74555

- željezni prsten s gemom 71050,74840

Kasnoantička zbirka:

- čišćenje i konzervacija brončane pojasne kopče i okova za potrebe objave u VAHD 115 , priprema istih za kemijsku analizu XRF tehnikom
- čišćenje i konzervacija metalnih predmeta, 10 kom.

Grčko-helenistička zbirka:

- lijepljenje i rekonstrukcija dijelova koji nedostaju Fb-3172, Fb-1974, 67125

Ostalo

- lucerne-čišćenje od naslaga i konzervacija inv.br 67511, 67520, 67532
- željezni predmeti Baćina-Grebine 2014g. i brončani nalazi iz istočnog i zapadnog groba stari nalazi.

Upis u S++:

- ukupno 580 upisa u S++, imenovane i spremljene pripadajuće fotografije prije obrade i nakon obrade - oko 1200.

Međumuzejska suradnja s Muzejom antičkog stakla Zadar

Međumuzejska suradnja je uspostavljena u svrhu širenja spoznaja i usvajanja vještina Odjela za restauraciju i istraživanje Muzeja antičkog stakla s planiranjem zaštite ekskluzivne rimskodobne građe iz Arheološkog muzeja u Splitu, kao i s ambicijom da se i u splitskom muzeju restauratorska služba na specijalističkom polju konzervacije staklene građe podigne na viši nivo, pod vodstvom dipl. arheologa i prof. povijesti, konzervatora-restauratora savjetnika Šime Perovića.

Stoga je dogovorena međuinstitucionalna suradnja kojom je uplanirano dvomjesečno stručno usavršavanje više konzervatorice-restauratorice Ivane-Zrinke Bajić Franković uz rad na materijalu iz Arheološkog muzeja u Splitu.

Program osposobljavanja za užu specijalističku restauratorsku struku obavlja se u Zadru i Splitu, uz provođenje najsloženijih restauratorskih zahvata na staklenoj građi (od dokumentacije, preko čišćenja, lijepljenja do rekonstrukcije).

Fototeka

Tonći Seser

Osnovna računalna obrada izabranih snimaka i pohrana na računalu:

a) fotografije muzejskih predmeta: 1138

b) ostalo - za Muzej: 536

Ukupno: 1674 snimaka

Inventarizacija

U program za inventarizaciju M++ upisano je:

- 20 upisa u Pretpovijesnu zbirku
- 146 upisa u Rimsko-provincijalnu zbirku
- 12 predmeta u Grčko-helenističku zbirku, signirano 58 inventiranih predmeta
- 24 spomenika u Kasnoantičku zbirku i obrađeno, signirano 2 spomenika
- 250 predmeta u Epigrafičku zbirku (revidirano 843 upisa)
- 8 predmeta u Priručnu zbirku i lokalitet Salona
- 532 predmeta u Studijsku zbirku, predmeti sa Zaobilaznice
- 2 upisa u Zbirku novovjekovnih spomenika.

U program za inventarizaciju M++ dodane su nove fotografije:

- 394 fotografije u Epigrafičku zbirku
- 35 fotografija u Rimsko-provincijalnu zbirku
- 19 fotografija u Priručnu zbirku i lokalitet Salona
- 3 fotografije u Priručnu zbirku i lokalitet Issa
- 67 fotografija u Studijsku zbirku

U istom su programu 74 stare fotografije zamijenjene novima.

U program za inventarizaciju *Numiz* upisano je 90 predmeta (od inv.br. 21556 - 21646), te 951 snimak inventiranog novca (od inv. br. 20620 - 21553).

U program za vođenje sekundarne dokumentacije S++ upisano je 76 jedinica u Izdavačku djelatnost.

Revizija

- U 2022. godini nastavljena je revizija Epigrafičke zbirke. U reviziji se radilo na spomenicima u depou Epigrafičke zbirke i stražnjem dvorištu. Ukupno je revidirano 843 spomenika od kojih je 250 prvi puta upisao M++. Iz stražnjeg dvorišta se prenio dio epigrafičkih spomenika u depo Epigrafičke zbirke. Svi spomenici koji su revidirani, ponovo su izmjereni, stavljena je svakom njegova signatura i određen je novi smještaj. Pojedini spomenici nisu imali potpune podatke, pa je to ispravljeno. Ako je spomenik imao više ulomaka, ukoliko su bili dostupni, spojeni su, izmjereni i fotografirani te pohranjeni na istu policu. Prilikom revizije, nalaženi su spomenici koji nisu uopće bili upisani u bazu M++, te su naknadno upisani Tijekom same revizije, spomenici su presloženi te se na taj način oslobodilo prostora za unos novih spomenika. Gipsane kopije su prenesene u novo skladište u Solinu.

Pri reviziji velikih fragmenata sudjelovali su Borko Vješnica i Duje Ordulj.

Digitalizacija

- skenirane su sve stare muzejske inventarne knjige: A I i II, B, BLitt., Bx, C, D, E, E (mala teka), Ea, Fa, Fb I i II, Fc, G, H I i II, I I i II, K, N 1, N 2, N 3, N 4, Novci 1, Novci 2, Novci 2, Novci 4 i S - ukupno 2573 stranica; sve je arhivirano i postavljeno na server radi dostupnosti svim djelatnicima
- skenirano je 248 planova i nacрта o gradnji muzeja
- skenirano, arhivirano i postavljeno na server radi dostupnosti kustosima 3873 negativa materijala sa Zaobilaznice, kao i 195 novinskih članaka
- skenirana su 3 nacрта grobova s Visa
- skenirano je 5 dijapozitiva za TV emisiju s N. Švonjom
- skenirano, obrađeno i dodano u S++ 96 fotografija
- skenirano je 1082 stranice ZNS 1 – 11 i izrađen pdf dokument
- skenirano je 168 stranica rukopisa A. Karamanea
- skenirano je 18 stranica članka o Prijapu, 12 stranica članka Poetovio i 29 stranica članka Seddin – Serajewo, BASD 56-59/1954-1957.

Matična djelatnost

Ema Višić-Ljubić, koordinator za poslove matičnosti u Arheološkom muzeju u Splitu:
26. 7. sudjelovanje na sastanku Vijeća za matičnu djelatnost matičara 1. i 2. razine putem Zoom aplikacije. Tema sastanka: suradnja između matičara prve i druge razine matičnosti vezano uz koordinaciju prve i druge razine matičnosti pri planiranju godišnjih programa; prijedlog ujednačenih izvještaja o stručnim obilascima, te koordinacija pri slanju godišnjih izvješća; informiranje o novim Pravidnicima koji su upućeni u e-Savjetovanje sa zainteresiranom javnošću.

Kontakti s dr. sc. Jacqueline Balen, matičarkom I. razine.

Knjižnica

Nabava

Tijekom 2022. godine knjižnični je fond uvećan za 56 monografskih publikacije:

- razmjena: 30
- kupnja: 3
- darovanje: 12
- ugovoreni primjerak: 5
- izdanje Muzeja: 6

Fond časopisa je uvećan za 178 svezaka:

- razmjena: 153
- kupnja: 5
- dar: 9
- ostalo: 11

Korisnici

Korisnici koji su putem mail-a/telefona zatražili informaciju: 18

Korisnici u čitaonici/virtualni korisnici za koje se provjeravala određena građa: 30

Broj zatraženih/korištenih jedinica građe: 49

Posudba građe izvan knjižnice: 10

Usluga skeniranja: 11

Stručna obrada knjižničnoga fonda

Monografske publikacije su inventirane, te formalno i sadržajno obrađene u računalnom programu K++.

Kontinuirano se nastavlja signiranje građe, provjera, ispravljanje i nadopuna prethodno unesenih zapisa u računalni program, kao i ujednačavanje predmetnica, usklađivanje naziva, brisanje pogrešnih upisa te kontrola i ispravci unosa kroz tablice za nadzor nazivlja u programu K++.

Nastavlja se i provođenje rekatalogizacije i računalne obrade starog fonda.

Uvezivanje i popravak knjiga i časopisa iz Knjižnice

Temeljem ugovora o autorskom djelu izvršena je konzervacija-restauracija grafika – portreta, akvareliranih grafika, tiskanih karata iz 16. i početka 19. stoljeća, konzervacija-restauracija i

uvez albuma posjetitelja iz Knjižnice od strane ovlaštene osobe za obavljanje konzervatorsko-restauratorskih radova na arhivskoj i knjižnoj građi.

Izložbena djelatnost

Izložba *Vis-à-Vis 200. Arheološka baština otoka Visa*

Mjesto održavanja: Arheološki muzej u Splitu

Vrijeme održavanja: 12. listopada 2021. – 6. prosinca 2022.

Autori: Jelena Jovanović, Boris Čargo, Maja Bonačić Mandinić

Dizajn postava: Clinica Studio (Zagreb)

Dizajn vizualnog identiteta: Kazinoti & Komenda (Split)

U povodu 200. obljetnice osnutka Arheološkog muzeja u Splitu, osmišljena je prigodna izložba *Vis-à-Vis 200. Arheološka baština otoka Visa*. Na izložbi je prezentirano preko 750 odabranih, najreprezentativnijih spomenika Arheološkog muzeja u Splitu, pronađenih na području otoka / grada Visa (antička *Issa*), jednog od najvažnijih arheoloških lokaliteta u Hrvatskoj.

U siječnju je inkorporirana multimedija u izložbeni postav: video Miroslava Vukovića s rekonstrukcijom 3D kratera i trominutni dokumentarni film Nikole Dupera, postavljeno je mash platno iza rimskih carskih skulptura, RetailSolutions je dovršio montažu preostalih naljepnica. Prema dopuštenju ravnatelja, u sobi s Artemidom napravljena je intervencija – izložena je bojana replika i popratni video o izradi iste koji se projicirao na zidu. Intenzivna komunikacija, korespondencija, sastanci s Kazinoti & Komendom (dizajn suvenira), Dorom Biočić (Retail Solutions - montaža preostalih naljepnica) Josipom Vrbanom (priprema, izrada i dostava suvenira, Lumer shop), Filipom Rogošićem (UMAS – izložen prijedlog replike), Ozanom Ursić (Clinica Studio, interpolacija replike u sobi Artemide), Elom Mrduljaš (Kvinar, montaža mash platna), Marijanom Šerventić (definiranje iznosa suvenira), Miroslavom Vukovićem (finalna verzija 3d rekonstrukcije crvenofiguralnog kratera).

U svibnju je tiskan vodič po izložbi za posjetitelje na engleskom jeziku „Vis-à-Vis 200. Archaeological heritage of the island of Vis“.

Tijekom prosinca izvršeno je skidanje i pakiranje izložbe „Vis-à-Vis 200. Arheološka baština otoka Visa“

- Za potrebe skidanja i pakiranja izložbe nakon detaljnog popisivanja dimenzija predmeta od keramike, metala i stakla naručila se precizna kartonska ambalaža u kojoj će predmeti biti transportirani u Galeriju Klovičevi dvori, Zagreb.
- 5. 12. je održan sastanak vezano uz skidanje izložbe u nazočnosti: ravnatelj Ante Jurčević, Boris Čargo, Jelena Jovanović, Maja Bonačić Mandinić, Duje Ordulj i Ivanka Vukšić. Jelena Jovanović i Boris Čargo su dostavili popise predmeta sa slikama i drugim podacima.
- 7. 12. je započeo rad na skidanju izložbe. Keramički i drugi manji predmeti su spremljeni u nabavljenu kartonsku ambalažu koja je označena fotografijom i brojem (inv. i kat.) predmeta. U radu su sudjelovali: Ivanka Vukšić, Luka Donadini, Ivana Banovac, Dora Mihaljević.

Duje Ordulj i Borko Vješnica su demontirali i pakirali kamene spomenike. Nabavljen je razni materijal potreban za pakiranje i pripremu za transport u Zagreb.

Sitni metalni, jantarni, koštani i stakleni predmeti su privremeno pohranjeni u Trezor.

- Tijekom vađenja predmeta iz vitrina vođena je dokumentacija i pregled materijala u dogovoru s autoricom izložbe Jelenom Jovanović.

Pripreme za gostovanje izložbe u Galeriji Klovićevi dvori u Zagrebu

- 21. i 22. 9. u Muzeju su održani sastanci autora izložbe s Jasminom Bavoľjak, muzejskom savjetnicom u Galeriji Klovićevi dvori.
- 18. 10. je održan sastanak s Dragutinom Matasom, voditeljem tehnike u Galeriji Klovićevi dvori u svrhu uvida u eksponate i postav izložbe.
- Priprema tekstova s informativnih panoa. Intenzivni sastanci, komunikacija i korespondencija Jelene Jovanović s ravnateljem dr. sc. A. Jurčevićem, Jasminom Bavoľjak (Klovićevi dvori, izrada novog kataloga – novi koncept postava), koautorima mr. sc. B. Čargom i M. Bonačić Mandinić, urednicom kataloga dr. sc. S. Ivčević, Ozanom Ursić, Karlom Kazinotijem, Dragutinom Matasom, Dujom Orduljem (novi postav – sustav informativnih panoa).
- Snimanje virtualne šetnje po izložbi: priprema i snimanje virtualne šetnje po izložbi sa N. Roginićem 25. 10., a prethodni sastanci Jelene Jovanović s dr. sc. A. Jurčevićem, te koautorima mr. sc. B. Čargom i M. Bonačić Mandinić, vezani uz koncept virtualne šetnje.

Izložba pod radnim nazivom „Zaobilaznica“

Dokumentacija

Za potrebe pripreme rada na izložbi prikupljeni su, pregledani i prepisani su svi grobni formulari (njih 614) i skenirani su svi crteži grobova. Skenirani su svi negativni sa istraživanja na zaobilaznici i izvršen je širi odabir negativa koji će biti dio izložbe i kataloga. Skenirani su i popisani svi novinski članci koji se odnose na istraživanja na zaobilaznici.

Pregledana je i popisana sva tehnička dokumentacija sa istraživanja na zaobilaznici. Tehnička dokumentacija je predana Miroslavu Vukoviću sa Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Dokumentacija će biti skenirana i digitalizirana, a nacrti će biti u CAD programu i georeferencirani. Crteži grobova će biti pripremljeni za tisak što uključuje grafičku obradu crteža i skica i pripremu za tisak. Rad je u tijeku.

Rad na grobnim cjelinama

Kustosi koji rade na izložbi su pregledali cijelu foto dokumentaciju koju je izradila muzejska radionica. Na temelju foto dokumentacije i pregleda grobnih formulara svaki je kustos izradio širi popis grobova koji bi željeli obrađivati. Kako je ovaj popis bio prevelik na temelju foto dokumentacije, grobnih formulara, zastupljenosti pojedinih grobnih priloga ili dijelova nošnje, stanja sačuvanosti predmeta iz grobova, tipova grobova (paljevinskih ili kosturnih, kamenih ili keramičkih urni, ukopa bez arhitekture, u zidanim grobnicama, pod tegulama, u amforama itd) grobovi su selektirani i izrađen je popis grobova koje će pojedini kustosi obrađivati.

Pregledan je sav materijal iz grobnih cjelina i spojene su grobne cjeline koje nisu bile kompletne što je uključilo pregled svih kutija u kojima su bili pohranjeni grobni nalazi te njihovo spajanje. To je uključivalo i detaljan pregled depoa kako u Splitu tako i u Solinu u zgradi Tusculuma. U više su navrata pregledavani i nalazi koji su smješteni u kontejnerima u stražnjem dvorištu Muzeja. To se posebno odnosi na amfore čiji su se dijelovi nalazili zapakirani na više mjesta.

Uz amfore, u stražnjem muzejskom dvorištu su pregledane i identificirane kamene urne i tegule s pečatima koje su pripadale odabranim grobnim cjelinama.

Nalazi i grobne cjeline koje neće biti izložene su smješteni u muzejski depo.

Nakon što su pripremni radovi bili dovršeni kustosi te djelatnici muzejske radionice su započeli rad na obradi grobnih cjelina, odnosno njihovo detaljno čišćenje, konzervaciju i u pojedinim slučajevima i rekonstrukciju.

Za potrebe izložbe u programu m ++ inventirano je ukupno 532 predmeta od stakla, bronce, željeza, kamena, jantara, kosti i keramike. Svi su predmeti obrađeni na način da su izmjereni, datirani i procijenjeni. Predmeti za koje je potrebna konzervatorska obrada su predani u muzejsku radionicu.

Kataloški je obrađen 41 grob odnosno nalazi iz 41 groba (cca 560 kataloških jedinica što uključuje i epigrafske nalaze – uglavnom stele i sarkofage).

Ljudski ostaci

Pregledani su ostaci kostura i za potrebe izrade antropološke analize angažirana je Josipa Marić. Osim antropološke analize J. Marić će izraditi 2 D rekonstrukciju jedne lubanje i facijalnu rekonstrukciju druge lubanje. Odabrani osteološki materijal je opran i sortirano.

Za potrebe skeniranja i 3 D printa lubanja koje su pogodne za facijalnu rekonstrukciju angažiran je Krešimir Bosnić.

Tipologija grobova

Za rad na tipologiji grobova angažirana je Vinka Matijević Bubić s Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

Fotografiranje

Fotografirano je (za tisak) 130 predmeta

Konzervacija

Očišćeno je i konzervirano oko 200 predmeta i 30 kesica staklenog materijala sa istraživanja na Zaobilaznici.

Održana su dva radna sastanka sa arhitektima angažiranim za postav izložbe (Studio Clinica). Svi muzejski djelatnici angažirani na radu na izložbi su održavali radne sastanke svakih desetak dana.

Posudbe

1. 14. 4. posuđen je natpis posvećen Mitri iz Epigrafičke zbirke, (AMS-A-990), u svrhu izlaganja na međunarodnoj izložbi „Le mystère Mithra. Plongée au cœur d'un culte romain“ koja će se održati u Musée Saint-Raymond, Musée d'Archéologie de Toulouse, Francuska, u trajanju od 13. 5. do 30. 10. 2022.
2. 5. 7. posuđen je Arheološkom muzeju u Zagrebu spomenik iz Rimsko-provincijalne zbirke (AMS-H-4976) u svrhu izlaganja na izložbi „Božica i konjanici – Kultni sinkretizam Donje Panonije, u trajanju od 5. do 30. 7.
3. 25. 10. posuđen je natpis posvećen Mitri iz Epigrafičke zbirke (AMS-A-990) u svrhu izlaganja na međunarodnoj izložbi „The Mithras Mystery: Plunge at the heart of a Roman cult“ koja će se održati u Archäologisches Museum Frankfurt, Karmelitergasse 1, 60311 Frankfurt am Main, Njemačka, u trajanju od 24.11. 2022. do 10. 4. 2023.
4. 4. 11. posuđen je kameni spomenik iz Epigrafičke zbirke (AMS-A-5376) Muzeju Cetinske krajine u svrhu izlaganja na izložbi „Arheološko blago Cetine“ u Muzeju triljskog karaja, u trajanju od 11. 11. 2022. do 2. 2. 2023.

5. 10. 11. posuđen je Riznici splitske katedrale spomenik iz Kasnoantičke zbirke (AMS E-3/5) u svrhu izrade anastilozne na sjevernom dijelu periptera katedrale sv. Dujma u Splitu.
6. 13. 12. sklopljen je Ugovor o suradnji između Arheološkog muzeja u Zagrebu i Arheološkog muzeja u Splitu u svezi gostovanja izložbe „Avari i Slaveni južno od Drave“ u Arheološkom muzeju u Splitu, u trajanju od 27. 1. do 30. 5. 2023.

Građa

Uvid u građu

Tijekom 2022. godine je odobreno:

- 19 uvida u građu Rimsko-provincijalne zbirke
- 7 uvida u građu Kasnoantičke zbirke
- 5 uvida u građu Grčko-helenističke zbirke
- 2 uvida u građu Numizmatičke zbirke
- 2 uvida u građu Priručne zbirke i lokaliteta *Salona*
- 19 uvida u građu Epigrafičke zbirke
- 3 uvida u građu Pretpovijesne zbirke.

Pohrana nalaza

- 11. 7. Kvinar d.o.o. je predao arheološki materijal s lokaliteta Solin-Gradina 2020.
- 21. 10. Delmat Galiot d.o.o. je predao nalaze i izvješće sa zaštitnih istraživanja u centru Solina (k.č. 4920/1, 4919).
- 10. 11. Kantharos d.o.o. je predao 4 natpisa iz rodne kuće don Lovre Katića.
- 16. 11. Hrvatski restauratorski zavod je predao arheološke nalaze s istraživanja Zapadne nekropole na konzervatorsko-restauratorsku obradu voditeljici Ivanki Vukšić

Otkup

Tijekom 2022. godine otkupljeno je temeljem ugovora o otkupu:

- zbirka digitaliziranih knjiga, fotografija, časopisa, topografskih i geoloških karata
- šesnaest starih razglednica Salone s kraja 19. i početka 20. stoljeća

Dar

- 4. 7. potpisan je Ugovor o darovanju između Katje Marasović i Arheološkog muzeja u Splitu kojim darovateljica daruje muzeju kamenu bistu danskog arhitekta i arheologa Ejnara Dyggvea u svrhu izlaganja u područnoj muzejskoj zgradi Tusculum u Solinu.

Noć muzeja

28. siječnja je održana kulturna manifestacija *Noć muzeja 2022.* u Arheološkom muzeju u Splitu. Tijekom održavanja Noći muzeja, u vremenu od 18:00 do 23:00 sata, posjetitelji su razgledali dvije izložbe.

- Izložba „VIS à VIS Artemide 25/100/200“ je organizirana povodom obilježavanja 200. godišnjice Arheološkog muzeja u Splitu, 100 godina od prvog stalnog postava Arheološkog muzeja te proslave 25. godišnjice postojanja Umjetničke akademije u Splitu. Izložba se naslanja na temu Noći muzeja „Muzeji između stvarnog i digitalnog / Muzeji u uvjetima globalne krize“. Izložba uključuje predstavljanje digitalnog prikaza pretpostavljenog izvornog izgleda brončanog portreta grčke božice Artemide. Digitalna rekonstrukcija je neinvazivna metoda rekonstrukcija umjetnine, bez opasnosti da se uništi izvornik. Autori izložbe su Filip Rogošić i Dea Olić s Umjetničke akademije u Splitu.
- Izložba „VIS-à-VIS 200. Arheološka baština otoka Visa" je otvorena 12. 10. 2021. u povodu 200. obljetnice Arheološkog muzeja u Splitu. Izložba prezentira raznorodne arheološke predmete (natpisi, skulpture, vaze i druge keramičke posude, terakote, nakit, oružje, oruđe, novac) koji svjedoče o najranijim tragovima života na otoku, od razdoblja pretpovijesti sve do ranog srednjeg vijeka. S naglaskom na grčki grad Isu i njen dinamični razvoj tijekom razdoblja helenizma, kroz višestruke cjeline, izložba tematski razrađuje pretpovijesno razdoblje i prve kontakte s Greima, isejsko gospodarstvo, svakodnevicu, novac, pogrebne običaje, rimske (carske) skulpture te razdoblje kasne antike i srednjeg vijeka na otoku. Među najznačajnijim eksponatima na izložbi su predstavljeni: brončana glava božice Artemide, kameni grčki natpisi i nadgrobni spomenici među kojima je i najstariji grčki natpis u stihu pronađen u Hrvatskoj, mnogobrojne cjelovite oslikane grčke keramičke vaze i terakotne figure, preko 200 primjeraka grčkog, isejskog, rimskog i bizantskog novca, te monumentalne rimske carske skulpture iz Ise.

Noć muzeja 2022. nije održana u Saloni zbog bolesti izvođača dokumentarno igrane predstave „Šetnja s don Franom“.

Sudjelovanje na znanstvenim skupovima, predavanja

Zrinka Buljević

- 9. - 12. 6. sudjelovanje na znanstvenom skupu u Podgoricu s predavanjem *Glass mirrors from graves in the Western Salonitan Necropolis* za *Symposium on ancient crafts and technologies - Study Days on Ancient Glass, University of Montenegro*
- 10. - 14. 10. sudjelovanje na znanstvenom skupu „Od Kornata preko Velebita – arheologija Sjeverne Dalmacije i Like“ u Zadru, u organizaciji Hrvatskog arheološkog društva.

Sanja Ivčević

- 6. - 9. 4. sudjelovanje na konferenciji u Splitu s predavanjem *Roman military equipment from Tilurium*
- 10. - 14. 10. sudjelovanje na znanstvenom skupu „Od Kornata preko Velebita – arheologija Sjeverne Dalmacije i Like“ u Zadru, u organizaciji Hrvatskog arheološkog društva.

Boris Čargo

- 29. - 30. 9. sudjelovanje na znanstvenom skupu *Propter opus Christi usque ad mrtem*, o pedesetoj obljetnici smrti nadbiskupa Mihe Pušića u Visu.

- 10. - 14. 10. sudjelovanje na znanstvenom skupu: *Od Kornata preko Velebita – arheologija Sjeverne Dalmacije i Like*, u čast obilježavanja 190. obljetnice osnutka Arheološkog muzeja Zadar.
- Prisustvovanje promociji knjige *A Corpus of Greek Graffiti from Dalmatia*, autora S. Čače, Johnston, B. Kirigin, L. Šešelj, a promotori su bili M. Čelhar, L. Šešelj i I. Borzić.

Damir Kliškić

- 25. - 28. 5. sudjelovanje na međunarodnom znanstvenom skupu u Ohridu u Makedoniji, „3rd Perspectives on Balkan Archaeology. The Mechanism of Power in Bronze and Iron Ages in Southeastern Europe”, St. Paul The Apostle University Ohrid, s predavanjem „A contribution to the knowledge of the end of the Bronze Age in the area of central Dalmatia: The tomb of a Noble women from Studenci near Imotski?”
- 28. - 29. 10. sudjelovanje na međunarodnom znanstvenom skupu u Starom Gradu na Hvaru “Between Global and Local: Adriatic Connectivity from Protohistory to the Roman Period, Stari Grad, island of Hvar, Croatia, s predavanjem „Liburnski željeznodobni grobni nalazi iz Nina (kod Zadra, Sjeverna Dalmacija)”

Jelena Jovanović

- 10. - 14. 10. sudjelovanje na znanstvenom skupu „Od Kornata preko Velebita – arheologija Sjeverne Dalmacije i Like“ u Zadru, u organizaciji Hrvatskog arheološkog društva
- Prijava sažetka rada “Connecting Issaeon threads – ceramic loom weights from ancient Issa” u koautorstvu s Juliom Fileš Kramberger (FFZG) na kongres VIII PURPUREAE VESTES – tema “Tradition and Innovation in Textile Production in the Ancient Mediterranean World and Beyond - 19-21 October 2022 - Athens, Greece 15. veljače 2022.
- Sudjelovanje s izlaganjem „Potters and Painters: Application of Geochemical Analysis to Greek and Hellenistic Painted Vases“ na konferenciji 10 MetArh 1. prosinca 2022. u Zagrebu, koautorstvo s dr. sc. Majom Miše.

Nino Švonja

- 10. - 14. 10. sudjelovanje na znanstvenom skupu „Od Kornata preko Velebita – arheologija Sjeverne Dalmacije i Like“ u Zadru, u organizaciji Hrvatskog arheološkog društva.
- U prostorima Moderne galerije u Budvi, Republika Crna Gora, održao predavanje na temu *Prezentacija i zaštita lokaliteta Salona*, a u svrhu prezentacije lokaliteta Salona u suradnji s Jelenom Stupalo, direktoricom TZ grada Solina. U Budvi sudjelovao i na sastanku s direktorom turističke zajednice Nemanjom Kuljačom.

Ana Marinović

- 10. - 14. 10. sudjelovanje na znanstvenom skupu „Od Kornata preko Velebita – arheologija Sjeverne Dalmacije i Like“ u Zadru, u organizaciji Hrvatskog arheološkog društva.

Suradnja sa znanstvenim institucijama

- 1. 3. je potpisan Ugovor o suradnji između Sveučilišta u Splitu, Umjetničke akademije u Splitu (Sastavnice) i Arheološkog muzeja u Splitu (Nastavne baze) u cilju povezivanja prakse, znanosti i visokog obrazovanja, te reguliranja međusobnih odnosa nastalih uspostavljanjem međusobne poslove suradnje.

- 2. 3. je potpisan Sporazum o suradnji između Sveučilišta u Splitu, Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Splitu i Arheološkog muzeja u Splitu s ciljem uspostave poslovne i znanstveno-istraživačke suradnje zajedničkim korištenjem znanstveno-istraživačke opreme, komercijalnom suradnjom i zajedničkim istraživanjem i sudjelovanjem u znanstvenim i stručnim projektima te Ugovor o suradnji za korištenje uređaja Fakulteta za potrebe istraživanja Arheološkog muzeja u Splitu.
Temeljem Ugovora o suradnji u 2022. obavljena su ispitivanja:
Prof. dr. Ivica Ljubenković s Prirodoslovno-matematičkog fakulteta obavio je analizu brončanih predmeta iz Pretpovijesne zbirke. Izvršeno je kvalitativno i kvantitativno ispitivanje metalnih predmeta s lokaliteta sojeničko naselje Dugiš (Otok) kod Sinja. Ispitivanja su provedena XRF-spektrometrom ARTAX 800 na predmetima koji nisu bili očišćeni od patine.
Prof. dr. Ljubenković i prof. dr. Bošković izvršili su preliminarno snimanje željeznog mača i koplja s lokaliteta u Starom Gradu XRF aparatom.
Na odjelu za kemiju fakulteta izvršene su XRF analize metalnih spomenika Kasnoantičke zbirke.
- 11. 6. je potpisan Ugovor o suradnji između Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli i Arheološkog muzeja u Splitu s ciljem podizanja kvalitete obrazovnog procesa i stručnog znanja studenata Sveučilišta i obavljanja stručne prakse studenata Fakulteta u muzeju.
- Jelena Jovanović, naslovna asistentica u nastavi kolegija „Osnove muzeologije i muzejske pedagogije“ na Odsjeku za povijest umjetnosti Filozofskog Fakulteta u Splitu, te kolegija „Muzejska pedagogija s praktikumom“ (nositelj izv. prof. V. Barbarić).
U zimskom semestru, tijekom studenog i prosinca, održana je nastava u Arheološkom muzeju u Splitu, konzultacije sa studentima, priprema prezentacija za nastavu iz kolegija „Osnove muzeologije i muzejske pedagogije“ na Odsjeku za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta u Splitu, te iz kolegija „Muzejska pedagogija s praktikumom“ na Ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju. Organizacija i moderiranje pozivnog predavanja s Clinica Studiom, komunikacija s dizajnerima i ideje za predavanje „Dizajnerske prakse u muzejskoj komunikaciji“ održanom 1. 12. na Filozofskom fakultetu u Splitu.

Informatički poslovi

2022. godinu obilježile su infrastrukturne promjene u domeni pristupa internetu, opremanje novih prostora tehničkom zaštitom, uvođenje kartičnog sustava naplate usluga posjetiteljima. Nabavljen je skener za staklene predloške, obnovljeno je nekoliko godišnjih pretplata za različite aplikacije (Photoshop, Acrobat, Acronis, Kaspersky)

OPREMA

MREŽA i INTERNET

U sklopu suradnje s Umjetničkom akademijom u Splitu, muzeju je omogućen pristup internetu preko akademske mreže CARNet bez naknade. U Solinu je za sada zadržan komercijalni pristup, sa namjerom da se po istom modelu, promjena dogodi i tamo. Zbog promjene stalne

adrese IP adrese muzeja izvršena su različita usklađivanja (VPN pristup, port forwarding za video nadzor i sl.)

U skladištu u Solinu postavljen je video nadzor koji je putem GSM modema povezan sa Tusculumom radi praćenja stanja na kamerama. U prostoriju u Solinu u kojoj je smješteno računalo Joze Šakića provedene su mrežne instalacije radi povezivanja. U sklopu projekta interaktivnog vodiča u lapidariju muzeja su postavljeni BT odašiljači radi mogućnosti lociranja posjetitelja.

Izvršena je i priprema na web hostingu za izdavanje inačice muzejskih web stranica na engleskom jeziku.

NABAVKE i POPRAVCI

Nabavljen je 1 novi tablet za mobilno POS mjesto u Solinu, 1 monitor, GSM modem, te skener za prozirne predloške EPSON V850 s ciljem digitalizacije foto ploča.

Napravljeno nekoliko popravaka i zamjena tonera na raznim printerima od strane tvrtke Tehničar servis. 1 neispravan prijenosni HD poslan je na obradu u tvrtku InfoLAB u Zagrebu, ali spašavanje podataka nije uspjelo.

U suradnji s tvrtkom Birocomp izdavane su nove pristupne kartice za evidenciju radnog vremena.

PROGRAMI I OS

Za nove muzejske djelatnike je trebalo osigurati instalaciju početnih sustava, registraciju u domeni s pripadajućim ovlastima, prijenos podataka prethodnika, te novim računima u sustavu Office 365. Isto tako, za one koji su odlazili, bilo je potrebno arhivirati podatke. Nove instalacije OS-a i Office paketa su uglavnom vršene na postojećim računalima i postojećim računima prethodnika tako da su, usprkos brojnim promjenama, novi troškovi izbjegnuti.

Obnovljeno je 5 godišnjih licenci za Adobe Photoshop i 2 licence za Adobe Acrobat. Unaprijeđena je inačica aplikacije za izradu sigurnosnih preslika Acronis tako da uključuje mogućnost pohrane sigurnosnih preslika u oblaku, te je obnovljena licenca antivirusnog paketa Kaspersky Internet Security. U koordinaciji s tvrtkama za održavanje više su puta vršene promjene i popravke na bazama podataka u aplikacijama za knjigovodstvo, evidenciju radnog vremena, i inventarizaciju.

Tvrtki „Link2“ povjerena je konverzija baze podataka iz starog programa za inventiranje „Numiz“ radi integracije u sveobuhvatnu bazu aplikacije M++.

OSTALI POSLOVI

Višekratno su stavljani različiti spisi u repozitorij dokumenata na muzejskim web stranicama, objavljujane su i različite vijesti povodom izložbi, skupova i drugih događanja. Na web stranici su vršene i ispravke radnog vremena, brisani su stari zaposlenici i dodavani novi.

Uveden je sustav kartičnog plaćanja za posjetitelje muzeja i Salone pomoću POS prijenosnih uređaja koje je isporučila Zagrebačka banka.

Izrađivane su različite obavijesti na hrvatskom i engleskom jeziku. Tiskane su i akreditacije za pojedine djelatnike i usklađivane cijene u knjigovodstvenom programu.

Interaktivni vodič kroz lapidarij Arheološkog muzeja

Na temelju poziva za dostavu ponuda za izradu Interaktivnog vodiča kroz lapidarij Arheološkog muzeja u kojem je naručitelj Arheološki muzej u Splitu propisao funkcionalne zahtjeve:

- da je korisniku omogućeno pretraživanje i pregled različitih eksponata (slika + tekstualni opis koje dostavlja muzej)
- da mobilna aplikacija integrira tlocrtnu mapu lapidarija sa ucrtanim pripadajućim eksponatima i trenutnom pozicijom korisnika
- podrška za tematske staze – slijed eksponata definiran od strane muzeja
- digitalni audio vodič koji je povezan s pozicijom korisnika,

odabrana je najpovoljnija ponuda Ponuditelja SMART TECHNOLOGIES d.o.o.

Stavke izrade Interaktivnog vodiča kroz lapidarij Arheološkog muzeja u Splitu sastoji se od sljedećih dijelova:

1. Android mobilne aplikacije – Aplikacija omogućava pretraživanje i pregled različitih eksponata te implementira prethodno izrađenu i georeferenciranu tlocrtnu mapu lapidarija sa mogućnošću prikaza pozicije različitih eksponata te pozicije korisnika aplikacije.

Mobilna aplikacija pruža podršku za prikaz tematskih staza kao i digitalni audio vodič koji je povezan sa pozicijom korisnika.

2. CMS sustav za upravljanje sadržajem aplikacije Web aplikacija omogućuje upravljanje eksponatima (slike, tekstualni i audio opis) te upravljanje tematskim stazama- slijed eksponata definiran od strane muzeja

3. Hardverska oprema – 80 komada Bluetooth odašiljača – temelj za određivanje pozicije korisnika u prostoru lapidarija.

15. 12. je izvršena primopredaja sustava i počinje teći testni/probni period u trajanju od 6 mjeseci u kojem se izvođač obvezuje besplatno ukloniti sve eventualne pogreške sustava. Nakon isteka probnog roka izvođač se obvezuje objaviti aplikaciju na PlayStore.

Vođenja i posjete

Zrinka Buljević:

- 1. 6. vođenje grupe američkih studenata i profesora kulturne baštine iz Georgije

Sanja Ivčević

- stručno vodstvo Michelle Catherine Freeman, University of North Carolina

Damir Kliškić:

- stručno vodstvo učenika 3. razreda Klasične gimnazije Zagreb
- stručno vodstvo učenika 4. razreda osnovne škole iz Sisačko-moslavačke županije

Jelena Jovanović je obavila 12 stručnih vodstava:

- 4. 3. stručno vodstvo po izložbi – Lujana Paraman i kolegice iz Muzeja grada Trogir
- 18. 3. stručno vodstvo po muzeju i izložbi – studenti 1. godine restauracije UMAS u pratnji prof. Siniše Bizjaka
- 22. i 25. 3. stručno vodstvo po muzeju, izložbi i Saloni za Doru Baras, zajedno s kolegom Ninom Švonjom, vezano uz izradu scenarija za HRT-ov dokumentarac o Muzeju

- 31. 5. studenti 5. godine arheologije iz Zadra i studente 4. godine konzervacije-restauracije iz Splita u pratnji njihovih profesorica dr. sc. Katarine Batur i dr. sc. Mione Miliše
- 10. 6. stručno vodstvo DV Vrtuljak po izložbi i muzeju.
- 15. 6. stručno vodstvo po izložbi sudionicima u projektu *Vina Dalmacije*, koji su održali predavanje u muzeju lapidarija.
- 15. 6. stručno vodstvo kolegama iz Šibenika (Emil Podrug i Josip Pavić)
- 21. 9. stručno vodstvo po izložbi odrađeno je za kolegicu Jasminu Bovoljak (Klovićevo dvori)
- 5. 11. - studenti Ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja.
- 17. 11. - studenti Odsjeka povijesti umjetnosti Filozofskog fakulteta u Splitu.
- 25. 11. stručno vodstvo po izložbi, vezano uz virtualnu šetnju odrađeno je za Nevena Roginića (L33T d. o. o.).

Nino Švonja je obavio 21 stručno vodstvo:

- stručno vodstvo po Muzeju – franjevački bogoslovi
- stručno vodstvo u Muzeju zajedno s kolegicom Jelenom Jovanović - Dora Baras – za potrebe snimanja epizode o Muzeju za projekt snimanja serijala o Muzejima u RH
- stručno vodstvo u Saloni – Dora Baras – za potrebe snimanja epizode o Muzeju za projekt snimanja serijala o Muzejima u RH
- stručno vodstvo po Muzeju i izložbi *Vis-à-Vis 200. Arheološka baština otoka Visa* za sudionike kongresa povijesnih gradova
- stručno vodstvo u Saloni – sudionici natjecatelji srednjih škola u poznavanju grčkog i latinskog jezika
- stručno vodstvo u Saloni – Sveti salonitanski mučenici
- stručno vodstvo ravnatelja osnovnih škola grada Splita po Muzeju
- stručno vodstvo u Saloni – Gimnazija iz Slavenskog broda
- 3 stručna vodstva – učenici 4. razreda iz Sisačko-moslavačke županije
- stručno vodstvo po salonitanskim bedemima Barbare Čaleta
- stručno vođenje u Saloni – nacionalni animatori za duhovna zvanja
- stručno vođenje u Saloni – sveti Solinski mučenici
- stručno vođenje za TZ Solin – sveti Solinski mučenici
- stručno vodstvo po Muzeju – Srednja prometna škola u Splitu
- stručno vodstvo kolegica iz Arheološkog muzeja u Zagrebu
- stručno vodstvo po Muzeju – dobitnici nagradne igre Radio Splita
- proveo djecu iz dječjeg vrtića Gajeta kroz lapidarij
- stručno vodstvo Kathryn Liedel po Muzeju – spomenici iz vremena Konstantina Velikog
- stručno vodstvo po izložbi *Vis-à-Vis 200. Arheološka baština otoka Visa* za građane.

Jagoda Mardešić je obavila 7 stručnih vodstava.

Emma Višić-Ljubić je obavila 16 stručnih vodstava:

- djeca iz DV Neven iz Kaštel Sućurca koja su na Manastirinama i vrtu Tusculuma imali organiziranu igru traženja poklona i jaja (12. 4.)
- učenici Klasične gimnazije iz Zagreba (25. 4.)

- članovi Županijskog stručnog vijeća osnovnih škola u Splitsko-dalmatinskoj županiji (27. 4.)
- učenici Klasične gimnazije Ivana Pavla II iz Zadra (29. 4.)
- učenici SŠ Vladimira Gortana iz Buja (17. 5.)
- učenici OŠ Bijaći (2 vodstva) (18. 5.)
- studenti 1. godine UMAS-a (20. 5.)
- članovi i gosti Lions Club-a Salona (28. 5.)
- učenici 2. gimnazije iz Zagreba (12. 9.)
- učenici Gimnazije iz Siska (19. 9.)
- sudionici konferencije koju je organizirao Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja (6. 10.)
- učenici 1. razreda Klasične gimnazije Ivana Pavla II iz Zadra (10. 10.)
- sudionici K2 Erasmus+ projekta Fostering Entrepreneurship through Multicultural Exchange
- učenici i nastavnici Ekonomske i Upravne škole iz Splita, ECG – School of Business and Management u gradu Luksemburgu, Colegiul Economic Transilvania u Targu Muresu u Rumunjskoj i Kohlia Gumnaasium u Kohlii u Estoniji (12. 10.)
- sudionici (učenici i nastavnici) II. Malog simpozija u Muzeju (5. 10.)
- sudionici (učenici i nastavnici) II. Malog simpozija u Saloni (2. 12.)

Boris Čargo je obavio 12 stručnih vodstava:

- vodstvo g. Maria Radakovića predstavnika Upravnog odbora Hotela Issa d.o.o. po Arheološkoj zbirci Issa I lokalitetima na Visu.
- vodstvo učenika i profesora O. Š. *Vis po izložbi Vis a Vis 200. Arheološka baština otoka Visa*
- vodstvo pedagoginja iz Osnovne i Srednje škole i Dječjih vrtića iz Visa i Komiže po Arheološkoj zbirci „Issa“. Sve je dogovoreno u okviru programa akcijskog istraživanja, na temu osvješćivanja odgojitelja o važnosti promicanja kulturne baštine i zavičajnog identiteta, u radu s djecom rane školske i predškolske dobi
- vodstvo profesora iz Srednje škole Vitez iz Viteza u BiH
- vodstvo pedagoga i djece iz osnovne škole i dječjeg vrtića po Arheološkoj zbirci Issa
- vodstvo studenata po Arheološkoj zbirci Issa i lokalitetima po otoku
- vodstvo srednje škole iz Karlovca po Arheološkoj zbirci Issa
- vodstvo ministrice kulture dr. sc. Ninom Obuljen Koržinek, gradonačelnika grada Visa g. Ivom Radicom po Arheološkoj zbirci Issa i lokalitetima
- vodstvo kolegice Jasmine Bavoļjak iz Klovićevih dvora po arheološkim lokalitetima Isse i Arheološkoj zbirci Issa.
- vodstvo grupe Slovenskih turista po lokalitetima i hidroarheološkoj zbirci
- vodstvo učenika Srednje škole Vis po lokalitetima
- vodstvo dviju grupa nastavnika iz Slovenije po arheološkim lokalitetima Isse i Arheološkoj zbirci Issa
- vodstvo sudionike skupa *Propter opus Christi usque ad mrtem* po crkvama u Visu i Podselju
- vodstvo Petre Taylor i gradonačelnika I. Radice izložbi *Vis po izložbi Vis a Vis 200. Arheološka baština otoka Visa.*

Ana Marinović je obavila 5 stručnih vodstava:

- grupe iz Osnovne škole u Kaštelima

- 2 grupe učenika iz osnovnih škola iz Sisačko – moslavačke županije
- učenici Klasične gimnazije iz Rige, Latvija
- gosti iz Nizozemske
- učenici Prometne škole u Splitu

Suradnja s osnovnim školama Splitsko-dalmatinske županije

Arheološki muzej je izradio Plan nastavnih aktivnosti za učenike osnovnih škola, školska godina 2022./2023. s ciljem razvijanja kod učenika interesa za povijest i očuvanje kulturne i nacionalne baštine i da se učenike osnovnih škola Splitsko-dalmatinske županije upozna s lokalitetima s kojih baštino naše temeljne kulturne, vjerske i nacionalne vrijednosti.

Upravni odjel za prosvjetu, kulturu i sport Splitsko-dalmatinske županije je podržao Plan nastavnih aktivnosti Arheološkog muzeja te je isti s preporukom dostavio svim osnovnim školama na području Županije.

Plan nastavnih aktivnosti sadrži izvanučioničku nastavu i izvannastavne aktivnosti za učenike osnovnih škola a provodi se u Arheološkom muzeju u Splitu i Priručnoj zbirci i lokalitetu *Salona* u Solinu.

(1) Predstavljanje kulturne, znanstvene i edukativne djelatnosti Arheološkog muzeja u Splitu svim ravnateljima osnovnih škola kojima su osnivač Grad Split ili Splitsko-dalmatinska županija

Predstavljanje Arheološkog muzeja u Splitu na polugodišnjoj konferenciji ravnatelja osnovnih škola kojima je osnivač Splitsko-dalmatinska županija održano je u hotelu Salona Palace. Događaj je uključio prezentiranje znanstvene i kulturno-edukativne djelatnosti Arheološkog muzeja okupljenim ravnateljima (predstavio ravnatelj Ante Jurčević), pri čemu je poseban naglasak postavljen na predstavljanju edukativnih aktivnosti (predstavio vanjski suradnik Luka Donadini). Ujedno, tom su prigodom ravnatelji upoznali arheološki lokalitet Salonu.

Predstavljanje Arheološkog muzeja u Splitu svim ravnateljima osnovnih škola kojima je osnivač Grad Split odvalo se u Arheološkom muzeju. Prema programu dnevnog reda predstavljena je znanstvena i kulturno-edukativna djelatnost (predstavio ravnatelj A. Jurčević) te edukativne aktivnosti u ponudi Arheološkog muzeja (predstavio vanjski suradnik Luka Donadini). Ravnatelji su tom prigodom upoznali građu Arheološkog muzeja uz vodstvo kustosa N. Švonje.

- Predstavljanje povijesti, djelatnosti i ciljeva Arheološkog muzeja u Splitu na sastanku svih ravnatelja osnovnih škola kojima je osnivač Splitsko-dalmatinska županija (27. travnja 2022.)
- Predstavljanje povijesti, djelatnosti i ciljeva Arheološkog muzeja u Splitu na sastanku svih ravnatelja osnovnih škola kojima je osnivač Grad Split (31. svibnja 2022.)

(2) Suradnja u organizaciji i provedbi edukativnih radionica i okruglog stola u okviru projekta „Aktivna i kvalitetna starost“

Projekt je ostvaren u suradnji Arheološkog muzeja u Splitu i udruge „Mi-Split“, a financiran je od strane Europskog socijalnog fonda. Nakon obrazovnog programa i uključivanja domaćina u rad Muzeja (2021.), edukativne su aktivnosti provedene u okviru projekta međugeneracijske suradnje, gdje su umirovljeni građani podučavali učenike osnovne škole likovnim i kreativnim vještinama izrađujući predmete po uzoru na muzejsku građu. Dvogodišnji projekt završno je finaliziran okruglim stolom, gdje su izložene i raspravljene ostvarene dobrobiti i mogućnosti suradnje Arheološkog muzeja, kao kulturne i znanstvene ustanove, te neprofitnih građanskih

organizacija, kao provoditelja i prijavitelja europskih projekata za društvenu brigu i unaprjeđenje zajednice.

- Organizacijski sastanak s udrugom „Mi-Split“ (predstavnicu udruge: Dana Jurman Jakus)
- Edukativne radionice za učenika OŠ Dobri (28. travnja, 3. svibnja 2022.)
- Okrugli stol – završne konferencija projekta „Aktivna i kvalitetna starost“ (Hotel Park, 19. svibnja 2022.)

Edukativne aktivnosti

U povodu izložbe „VIS-à-VIS 200. Arheološka baština otoka Visa" organizirane su edukativna vodstva i radionice: Antički grad i njegovi stanovnici, Život na drevnom Visu i Istzražimo povijest) u Arheološkom muzeju u Splitu i Priručnoj zbirci i lokalitetu *Salona* u Solinu. Provedene su aktivnosti: vodstva i radionice (36), vodstva i radionice u sklopu Erasmus + Projekta (3), ljetna vodstva i radionice (8), aktivnosti u sklopu projekta Prijatelji Salone (2), zasebna vodstva (21), zasebne radionice (3). Ukupno su održane 73 edukativne aktivnosti s 2911 posjetitelja.

Cilj odgojno-obrazovnih aktivnosti u Arheološkom muzeju u Splitu i Priručnoj zbirci i lokalitetu *Salona* je učiti u neposrednoj prirodnoj i kulturnoj okolini, gdje se posjetitelji (razredni odjeli osnovne i srednje škole, predškolske grupe) susreću s arheološkim tragovima i spomeničkom baštinom ljudi koji su formirali zajednice i oblikovali hrvatske prostore u prošlosti. Među odgojno-obrazovnim događajima razlikujemo temeljne aktivnosti: (a) vodstvo, (b) radionicu te (c) vodstvo i radionicu. Uz temeljne aktivnosti provedeni su i specifično oblikovani događaji: (d) vodstva i radionice u sklopu Erasmus + Projekta, (e) aktivnosti u sklopu projekta Prijatelji Salone, (f) ljetna vodstva i radionice. Aktivnosti provodi muzejski djelatnik / suradnik odgovoran za odgojno-obrazovnu djelatnost, a podrazumijeva suradnju s organizatorom posjeta, odgajateljima te razrednim ili predmetnim nastavnikom. U nastavku slijedi kratki opis pojedinih odgojno-obrazovnih oblika uz informaciju o kvantitativnim obilježjima u 2022. godini.

Vodstvo (21 događaj; 1563 sudionika)

Odgojno-obrazovni proces utemeljen je na građi unutar izložbenih prostora te na rasporedu i obilježjima arheoloških lokaliteta (*Salona*). Proces učenja i podučavanja odvija se uz pomoć usmenih metoda te neposrednih povijesnih izvora, pri čemu narativni sadržaj vodstva uključuje upoznavanje kulturne institucije; uočavanje, razlikovanje i deskripciju izložbenih cjelina, arheološke građe i lokaliteta; objašnjavanje prirodnih fenomena i povijesnih procesa te proučavanjem prapovijesnih, starovjekovnih i srednjovjekovnih društava na prostoru istočnog Jadrana.

Tijekom 2022. godine odvio se 21 događaj vodstva, od kojih je 12 ostvareno na temelju izložbe *Vis-à-Vis 200. Arheološka baština otoka Visa* te na prostoru kamene zbirke (Arheološki muzej u Splitu), dok je 9 događaja provedeno na prostoru priručne zbirke i lokaliteta *Salona*. Značajno je napomenuti da su na 8 vodstava u prostorijama Arheološkog muzeja u Splitu sudjelovali sudionici projekta „Županija koja pomaže“. Cilj projekta bila je međužupanijska suradnja, pri čemu je 800 učenika iz potresom pogođene Sisačko-moslavačke županije došlo na višednevni posjet Splitsko-dalmatinskoj županiji, a slijedom toga i Arheološkom muzeju u Splitu. Uz to, ističe se niz vodstava obavljenih u projektu pod nazivom „Prijatelji Salone“ (Arheološki muzej

u Splitu *et* TZ Solin), gdje je unutar jednog dana sveukupno 175 učenika solinskih osnovnih škola sudjelovalo u vodstvima i volonterskoj akciji brige i održavanja kulturnih dobara na prostoru arheološkog lokaliteta Salona.

Radionica (5 događaja; 137 sudionika)

Odgajno-obrazovni proces utemeljen je na karakteristikama i materijalnim obilježjima izložbenih predmeta i kulturnih spomenika, a dijelimo ih na (1) istraživačke i (2) likovno-kreativne radionice. Cilj istraživačkih aktivnosti jest potaknuti posjetitelje na snalaženje, kritičko mišljenje, primjenu stečenog znanja i argumentirano zaključivanje. Događaji zasebnih istraživačkih radionica provedeni su unutar Muzeja (dvije) te na prostoru Priručne zbirke i lokaliteta u Saloni (dvije). Među specifičnim oblicima, pod okriljem projekta „Prijatelji Salone“ odvila se istraživačka radionica u Saloni za posjetitelje vrtičke dobi, gdje su dionici istraživali simulaciju arheološke sonde te pred drugima opisivali pronađene predmete.

Uz istraživačke razlikujemo i likovno kreativne radionice, gdje odgajno-obrazovni proces uključuje kreativno izražavanje i psihomotorno treniranje unutar likovno-kreativnih radionica. Proces se odvija pomoću psihomotornih akcija: ručnog formiranja, oblikovanja i bojanja glinamolske mase, odmjerenog slaganja mozaičkih kockica u osmišljenu cjelinu te istraživačkog proučavanja simulacije arheološke sonde. Dotični proces ostvaren je specifičnim događajem tijekom „Arheonice“, gdje je umirovljena korisnica projekta „Aktivna i kvalitetna starost“ (u okviru programa međugeneracijske suradnje u suradnji s Udrugom MI – Split) podučavala osnovnoškolce (36) o likovnim tehnikama i njihovoj primjeni.

Vodstva i radionice (47 događaja; 1211 sudionika)

Odgajno-obrazovni proces utemeljen je na narativnom opisu geografskog, povijesnog i kulturnog konteksta arheološke građe i kulturnih spomenika koji tvore cjeline unutar izložbenih prostora Arheološkog muzeja u Splitu te Priručne zbirke i arheološkog lokaliteta Salona. Dotična aktivnost objedinjuje narativno iznesen historiografski opis muzejskih objekata te primjenu stečenih znanja kroz samostalnu istraživačku i kreativnu aktivnost. Među posebnim oblicima izdvajaju se aktivnosti za sudionike Erasmus + Projekata (3), čiji je sadržaj proveden na engleskom jeziku, te ljetna vodstva i radionice, gdje su aktivnosti „Istražimo muzej“ u finalnoj fazi uključivale primjenu likovnog izražavanja (6), dok je istraživačka djelatnost bila zastupljena u aktivnosti „Mala škola arheologije“ (2). Tijekom 2022. u Arheološkom muzeju u Splitu ostvareno je 29 događaja, dok na prostor Priručne zbirke i arheološkog lokaliteta bilježimo 18 događaja.

II. mali simpozij „Martyres Salonitani“

Pripreme za organizaciju II. malog simpozija „Martyres Salonitani“ na kojemu sudjeluju učenici i nastavnici OŠ Mertojak iz Splita i OŠ Vjekoslava Paraća iz Solina.

25. listopada je održan sastanak u Tusculumu s nastavnicama koje će uz stručnu pomoć E. Višić-Ljubić mentorirati rad učenika koji sudjeluju u projektu. Dogovorene su teme referata. Odlučeno je da će sudjelovati 15 učenika i učenica podijeljenih u 4 grupe. Iz OŠ Mertojak sudjelovat će dvije grupe pod mentorstvom profesorica povijesti Nele Botić, Ivane Ujević, vjeroučiteljica Milene Budimir i Nikoline Kalajžić, a iz OŠ Vjekoslava Paraća dvije grupe pod mentorstvom profesorice povijesti Ljube Barun Čolak. Sudionike simpozija je E. Višić-Ljubić

upoznala s kršćanskom povijesti Salone tijekom stručnih vodstava po Saloni i Muzeju. Pripremljeni su i podijeljeni materijali i stručna literatura potrebna za izradu radova. Praćenje izrade referata u višekratnim kontaktima s mentoricama.

Članstva, imenovanja

Ante Jurčević

- član Skupštine Turističke zajednice Splitsko-dalmatinske županije
- član Skupštine Turističke zajednice grada Solina
- član Hrvatskog arheološkog društva

Ema Višić-Ljubić

- matičarka 2. razine
- članica Hrvatskog arheološkog društva

Jagoda Mardešić

- članica uredništva *Vjesnika za arheologiju i historiju dalmatinsku*
- članica Hrvatskog arheološkog društva

Zrinka Buljević

- članica Hrvatskog arheološkog društva

Sanja Ivčević

- članica Stručnog povjerenstva za ocjenu teme za izradu doktorskog rada na poslijediplomskom doktorskome studiju Arheologije, Odsjek za arheologiju, Filozofski fakultet u Zagrebu
- članica Hrvatskog arheološkog društva u sklopu kojega je imenovana za članicu Nakladničkog vijeća Hrvatskog arheološkog društva

Boris Čargo

- član Hrvatskog arheološkog društva
- član uredništva *Vjesnika za arheologiju i historiju dalmatinsku*
- član uredništva niza *Katalozi i monografije* Arheološkog muzeja u Splitu
- predsjednik Komisije za imenovanje ulica i trgova i spomenika u gradu Visu

Damir Kliškić

- član Hrvatskog arheološkog društva
- član Književnog kruga Split

Jelena Jovanović

- članica International Association for Research on Pottery of the Hellenistic Period (IARPot)
- članica Središnjeg odbora Hrvatskog arheološkog društva
- članica Hrvatskog muzejskog društva

Nino Švonja

- član Hrvatskog arheološkog društva

Ana Marinović

- članica uredništva *Vjesnika za arheologiju i historiju dalmatinsku*

- članica Hrvatskog arheološkog društva

Arsen Duplančić

- član Društva prijatelja kulturne baštine – Split
- član Društva knjižničara – Split
- član Književnog kruga – Split (ujedno član Upravnog odbora)
- član Hrvatskog kartografskog društva – Zagreb
- član Ateneo veneto – Venecija
- član uredništva *Vjesnika za arheologiju i historiju dalmatinsku*
- član uredništva niza *Katalozi i monografije* Arheološkog muzeja u Splitu
- član uredništva časopisa *Tusculum* – Solin
- član znanstvenog odbora (Comitato scientifico) časopisa *Atti e memorie della Società dalmata di storia patria* – Rim

Marko Silov

- član uredništva *Vjesnika za arheologiju i historiju dalmatinsku*

Ivanka Vukšić

- imenovana na Listu mentora i /ili Listu ispitivača u postupku polaganja stručnih ispita za stjecanje temeljnih stručnih zvanja

Borko Vješnica

- imenovan mentorom restauratoru vježbeniku u Arheološkom muzeju Narona
- član Hrvatskog muzejskog društva

Ivana Zrinka Bajić Franković

- članica Hrvatskog muzejskog društva

Urednički poslovi

Uredništvo 114. broja *Vjesnika za arheologiju i historiju dalmatinsku*: ravnatelj dr. sc. Ante Jurčević, mr. sc. Boris Čargo, Jagoda Mardešić, Arsen Duplančić, Ana Marinović, Marko Silov, Ana Marinović (Arheološki muzej u Splitu, prof. dr. Adnan Busuladžić (Univerzitet u Sarajevu), prof. dr. Irena Lazar (University of Primorska, Faculty of Humanities, Koper).

Urednički rad:

- korekcije članaka i priprema za prijelom
- izrada rasporeda članaka
- rad na ispravljanju prijeloma *Vjesnika* u pripremi za tisak
- rad na korekcijama *Vjesnika* pred tisak.

Urednica dr. sc. Sanja Ivčević:

Katalog izložbe *Vis-à-Vis 200. Arheološka baština otoka Visa* (za izložbu u Galeriji Klovićevi dvori)

- dogovor s autorima izložbe *Vis-a-Vis 200* te urednicom Jasminom Bavoļjak o izgledu kataloga po izložbi prilagođenog (skraćenog) za zagrebačku izložbu
- utvrđen termin 1. 12. 2022. za predaju preoblikovanih tekstova za katalog
- rad na tekstovima (skraćenim) od strane autora
- izrada kataloških jedinica na temelju postojećih u monografiji

- popisi i numeracija likovnih priloga
- izrada legendi za likovne priloge

VAHD 113

- priprema adresa za slanje VAHDa 113 (recenzenti)
- priprema Vjesnika za arheologiju i historiju dalmatinsku 113 za distribuciju s M. Silovom
- priprema za predstavljanje VAHDa 113

Projekti

Zrinka Buljević

- izrada plana aktivnosti za trogodišnje razdoblja za znanstveni projekt Hrvatske zaklade za znanost *Između rata i mira. Transformacija međuriječja Krke i Cetine od protohistorije do kristijanizacije (TiHiTransForm)*. Suradnica na projektu.

Sanja Ivčević

- izrada plana aktivnosti za trogodišnje razdoblja za znanstveni projekt Hrvatske zaklade za znanost *Između rata i mira. Transformacija međuriječja Krke i Cetine od protohistorije do kristijanizacije (TiHiTransForm)*. Suradnica na projektu.
- ažurirana prijava u EPP sustav, zbog prijave novog projekta Zakladi za znanost.

Ema Višić-Ljubić

- suradnica na znanstvenom projektu *Novi životi antičkih natpisa: epigrafski spoliji u srednjoj Dalmaciji* (kod projekta: IP- 2019-04- 3537, voditelj projekta: Dino Demicheli, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu).

Nino Švonja

- suradnik na znanstvenom projektu *Novi životi antičkih natpisa: epigrafski spoliji u srednjoj Dalmaciji* (kod projekta: IP- 2019-04- 3537, voditelj projekta: Dino Demicheli, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu)
- suradnik na znanstvenom projektu *Između bogova i ljudi – Kultovi i stanovništvo rimske Dalmacije prema zavjetnim natpisima* (kod projekta IP-2020-02-7214, voditeljica projekta: dr. sc. Ljubica Perinić, Odjela za arheologiju, Hrvatska akademija za znanost i umjetnost).

Seminari i radionice

Ema Višić-Ljubić

- 11. 4. nazočnost na Konferenciji “*Stvaranje i upravljanje doživljajima u kulturnom turizmu*” koja je održana u Brown Beach Hause hotelu u Trogiru. Organizatori konferencije su Turistička zajednica grada Trogira i Croatia Hot Spots magazin u partnerstvu sa Turističkom zajednicom Splitsko – dalmatinske županije.
- 24. i 25. 5. sudjelovanje na radionici za dionike u upravljanju u kulturi u sklopu projekta “*HeritageREVIVED*”- *Očuvanje, valorizacija i promocija kulturne baštine na periferiji urbanih područja*“, koji se provodi u okviru Interreg IPA Programa prekogranične suradnje Hrvatska – Bosna i Hercegovina – Crna Gora 2014. – 2020. Radionica je održana u hotelu Salona Palace.
- 21. i 22. 11. sudjelovanje na prezentaciji o konzervatorsko-restauratorskoj metodi “*biocalcis*” na temu upotrebe bakterija u konzervaciji kamena. Prezentacija je održana na amfiteatru u

Saloni, u Tusculumu te u lapidariju Arheološkog muzeja, a održavali su je Annette Esnault Filet za laboratorij Soletanche Bachy, te Jose Soares za tvrtku ECP.

Nino Švonja

- 11. 4. nazočnost na Konferenciji “*Stvaranje i upravljanje doživljajima u kulturnom turizmu*” koja je održana u Brown Beach House hotelu u Trogiru. Organizatori konferencije su Turistička zajednica grada Trogira i Croatia Hot Spots magazin u partnerstvu sa Turističkom zajednicom Splitsko – dalmatinske županije.

Ivanka Vukšić

- 23 - 25. 5. sudjelovanje na radionici kulturnih dionika EU projekta Heritage revived „Upravljanje u kulturi“, održanoj u hotelu Salona Palace.
- 10. 11. sudjelovanje na Zoom sastanku (s vanjskim dionicima (nenastavnim) s kojima visoko učilište surađuje) za reakreditaciju Umjetničke Akademije Sveučilišta u Splitu.
- 21. i 22. 11. organizacija prezentacije o konzervatorsko-restauratorskoj metodi “biocalcis” na temu upotrebe bakterija u konzervaciji kamena. Prezentacija je održana na amfiteatru u Saloni, u Tusculumu te u lapidariju Arheološkog muzeja, a održavali su je Annette Esnault Filet za laboratorij Soletanche Bachy, te Jose Soares za tvrtku ECP. Pozvani su predstavnici medija, te brojne kolege konzervatori-restauratori, arheolozi, studenti UMAS-a, Odsjeka za konzervaciju-restauraciju i Hrvatskog restauratorskog zavoda.

Stručno usavršavanje

Ema Višić-Ljubić

- na temelju Rješenja ministrice kulture i medija, a na prijedlog Hrvatskog muzejskog vijeća, te izvješća Stručnog povjerenstva za ocjenjivanje stručnih i znanstvenih radova u muzejskoj struci, dodijeljeno je stručno zvanje muzejski savjetnik.

Ivanka Vukšić

- na temelju Rješenja ministrice kulture i medija, a na prijedlog Stručnog povjerenstva za dodjelu viših stručnih zvanja u konzervatorsko-restauratorskoj djelatnosti, dodijeljeno je stručno zvanje viši konzervator-restaurator za užu specijalnost predmeti iz arheološkog konteksta (metal, keramika, staklo).

Duje Ordulj

- na temelju Rješenja ministrice kulture i medija, a na prijedlog Stručnog povjerenstva za dodjelu viših stručnih zvanja u konzervatorsko-restauratorskoj djelatnosti, dodijeljeno je stručno zvanje viši konzervator-restaurator za užu specijalnost kamena plastika.

Ika Prpa-Stojanac

- na temelju Rješenja ministrice kulture i medija, a na prijedlog Stručnog povjerenstva za dodjelu viših stručnih zvanja u konzervatorsko-restauratorskoj djelatnosti, dodijeljeno je stručno zvanje restaurator majstor za užu specijalnost predmeti iz arheološkog konteksta (metal, keramika).

Nino Švonja

- u akademskoj godini 2021.-2022. upisao prvi i drugi semestar poslijediplomskog studija arheologije na Odsjeku za arheologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Mentor izv. prof. dr. sc. Dino Demicheli, a tema disertacije je Salonitanska populacija na epigrafičkim spomenicima od 1. do 3. stoljeća.

Marko Silov

- pohađanje webinara pri Centru za stalno stručno usavršavanje knjižničara.

Promocije

- 20. 5. održano je predstavljanje *Vjesnika za arheologiju i historiju dalmatinsku*, svezak 113-1 i 113-2 u Arheološkom muzeju u Splitu. Časopis su promovirali prof. dr. sc. Igor Borzić i dr. sc. Jakov Vučić.

Predstavljanje obnove groba sv. Dujma i sakofaga biskupa Prima

- 3. 6. Arheološki muzej u Splitu je na Manastirinama organizirao svečano predstavljanje obnove groba sv. Dujma i sarkofaga biskupa Prima koje je upriličeno nakon obavljenih arheoloških istraživanja i konzervatorsko-restauratorskih radova pokretnih i nepokretnih spomenika u južnom dijelu transepta bazilike. Nazočnima su se obratili ravnatelj Muzeja Ante Jurčević, župan Splitsko-dalmatinske županije Blaženko Boban, pročelnik Konzervatorskog ureda u Splitu Radoslav Bužančić te crkveni velikodostojnici nadbiskup u miru Marin Barišić i splitsko-makarski nadbiskup Dražen Kutleša koji je predvodio Molitveni dio uz pjevanje Župnog zbora Gospe od Otoka. Zainteresirane posjetitelje je viša kustosica i voditeljica istraživanja Ema Višić-Ljubić upoznala s najnovijim rezultatima istraživanja groba sv. Dujma i cijelog kompleksa na Manastirinama. Obišli su obnovljen i prezentiran južni dio transepta bazilike s grobom sv. Dujma i sarkofaga biskupa Prima. Prigodni tekst na deplijanu s programom su priredili ravnatelj Ante Jurčević i Ema Višić-Ljubić, a plakat i pozivnice je izradio dizajner Igor Čaljkušić. Konzervaciju i restauraciju sarkofaga biskupa Prima su obavili Duje Ordulj i Borko Vješnica, a prema projektu prezentacije dipl. arhitekta Ive Vojnovića preostale radove je izvršila firma Kvinar d.o.o. Događaj je bio medijski popraćen: u Slobodnoj Dalmaciji je novinarka Mia Sesartić objavila članak pod naslovom „Sveti Dujam je temelj našega grada Splita“ (Sl. Dalm. 4. 6. 2022. str. 16, 17), u Solinskoj kronici je Mario Matijević objavio članak pod naslovom „Temelji jednoć salonitanske biskupije“ (SK 15. 6. str. 20, 21), u emisiji Kronika Grada Solina, 6. lipnja, novinarka TV Jadran Maja Kovač-Levantin je izradila prilog s izjavama sudionika. <https://youtu.be/ae1UpebOw5A>

Nakladništvo

- *Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku*, svezak 114. (u tisku).
- Vodič po izložbi *Vis-à-Vis 200. Arheološka baština otoka Visa* na engleskom jeziku: „Vis-à-Vis 200. Archaeological heritage of the island of Vis“.
- Katalog izložbe *Vis-à-Vis 200. Arheološka baština otoka Visa* za izložbu u Galeriji Klovićevi dvori (izvršena je priprema za tisak).

Objavljeni radovi i radovi u tisku

Zrinka Buljević

- *Dalmatian glass vessels from the time of Trajan*, in D. Tončinić, L. Zerbini, eds., *Traian and the Danubian Provinces. The political, economic and religious life in the Danubian Provinces, Proceedings of the 4th International Conference on the Roman Danubian Provinces Zagreb, 15th – 17th November 2017*, Zagreb 2021, 59-69.

- priprema i predaja rada *Reljef s prikazom mladoga Dioniza odnosno Bakha ili Libera iz Salone* (HAD)
- priprema i predaja rada *Salonitanska skulptura Prijapa za Amicitia* - Zbornik u čast prof. dr. sc. Marine Milićević-Bradač
- Grave 6 from Trogir's Dobrić necropolis, *Studia universitatis hereditati* 10 (1), 2022, <https://zalozba.upr.si/issn/2350-5443/10-1/>, 39-50
- pisanje rada o salonitanskoj Veneri B-53 za VAHD posvećen A. Duplančiću
- rad na članku *Villa rustica – naselje na Zlatnom ratu u Bolu*
- 8. 9. poslala naslov (*Kasnoantičke staklene boce iz grobova Zapadne salonitanske nekropole*) i sažetak za sudjelovanje na skupu HRRANA II, što će se održati na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, 16.– 18. 3. 2023.

Sanja Ivčević

- *Fibule Alesia II na području Dalmacije* članak za Zbornik posvećen prof. dr. sc. M. Milićević Bradač.
- *Pojmovnik antičke arheologije-stručna terminologija iz arheologije antičkoga razdoblja* - definicije i jezične odrednice termina iz područja antička medicina, rimske fibule i rimska vojska/oprema
- *Nalazi vojničkog pojasa s područja Salone iz razdoblja 2. i 3. st.* za Zbornik sa Međunarodnog znanstvenog skupa u Splitu *Salona od godine 119. pr. Kr. do kasne antike* održanog u okviru Knjige Mediterana 2019.
- članak *Rovašena pojasna garnitura iz Salone* predano za Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku (zbornik u čast Arsena Duplančića) u suradnji s Ika Prpa Stojanac.
- *Kasnoantičke kadionice iz Salone* – sažetak predavanja za sudjelovanje na drugom skupu hrvatske ranokršćanske arheologije (HRRANA), Zagreb, 16.-17. ožujka 2023. godine
- *Arheološke potvrde vojnog boravka Rimljana u salonitanskom zaleđu u kasnorepublikansko i ranocarsko doba* članak za Izdanja HADa Solin -Split 2021
- rad na članku o vojnoj opremi iz Tilurija za zbornik prof. Constantin C. Petolescu

Boris Čargo

- *Issa – terme 2018*, Hrvatski arheološki godišnjak 14 (2018), Zagreb 2022.
- *Prehistory of the Island of Vis*, in *Vis-à-Vis 200. The Archaeological Heritage of the Island of Vis* (ed. S. Ivčević), exhibition guide, Split 2022, 14-15.
- *Economy*, in *Vis-à-Vis 200. The Archaeological Heritage of the Island of Vis* (ed. S. Ivčević), exhibition guide, Split 2022, 20-21.
- *Food preparation*, in *Vis-à-Vis 200. The Archaeological Heritage of the Island of Vis* (ed. S. Ivčević), exhibition guide, Split 2022, 24-25.
- *Beekeeping*, in *Vis-à-Vis 200. The Archaeological Heritage of the Island of Vis* (ed. S. Ivčević), exhibition guide, Split 2022, 26-27.
- *Weaving*, in *Vis-à-Vis 200. The Archaeological Heritage of the Island of Vis* (ed. S. Ivčević), exhibition guide, Split 2022, 28-29.
- *Pithoi/Dolia*, in *Vis-à-Vis 200. The Archaeological Heritage of the Island of Vis* (ed. S. Ivčević), exhibition guide, Split 2022, 30-31.
- *Gnathian ware*, in *Vis-à-Vis 200. The Archaeological Heritage of the Island of Vis* (ed. S. Ivčević), exhibition guide, Split 2022, 56-57.

- *Southern italic Gnathian ware*, in *Vis-à-Vis 200. The Archaeological Heritage of the Island of Vis* (ed. S. Ivčević), exhibition guide, Split 2022, 58-59.
- *Issaeian Gnathian ware*, in *Vis-à-Vis 200. The Archaeological Heritage of the Island of Vis* (ed. S. Ivčević), exhibition guide, Split 2022, 60-61.
- *Issaeian hellenistic relief ware*, in *Vis-à-Vis 200. The Archaeological Heritage of the Island of Vis* (ed. S. Ivčević), exhibition guide, Split 2022, 62-63.
- *Issaeian ware with grey and red glaze*, in *Vis-à-Vis 200. The Archaeological Heritage of the Island of Vis* (ed. S. Ivčević), exhibition guide, Split 2022, 64-65.
- *Oil Lamps*, in *Vis-à-Vis 200. The Archaeological Heritage of the Island of Vis* (ed. S. Ivčević), exhibition guide, Split 2022, 68-69.
- *Silenus-Bes*, in *Vis-à-Vis 200. The Archaeological Heritage of the Island of Vis* (ed. S. Ivčević), exhibition guide, Split 2022, 84-85.
- *Portrait of the Goddess Artemis* in *Vis-à-Vis 200. The Archaeological Heritage of the Island of Vis* (ed. S. Ivčević), exhibition guide, Split 2022, 94-95.

Jelena Jovanović

- H. Potreblica, M. Vuković, J. Jovanović, M. Fileš, V. Španiček, *Helenistička cisterna na Koludrtu*, in: M. Ugarković, E. Visković (eds.), *Hvarski arhipelag i arheologija dalmatinskih otoka: od dinamične prošlosti do kulturnog turizma*, Izdanja Hrvatskog arheološkog društva 34, Zagreb 2022, 109-122.
- B. Čargo, J. Jovanović, M. Bonačić Mandinić, *Vis-à-Vis 200. The Archaeological Heritage of the Island of Vis*, exhibition guide, Split 2022.

Ema Višić-Ljubić

- Dvije informativne table s tekstovima pod naslovom: Grob sv. Dujma i Prezbitarij bazilike i legendiranim likovnim priložima. Table su postavljene na južni zid transepta bazilike.
- Tekst i scenarij za kratki dokumentarni film "Salonitanski martiri" kojega je izradio Nikola Duper.
- *Nova saznanja o zidanoj grobnici E u tzv. bazilici diskoperti na Marusincu* za Zbornik sa Međunarodnog znanstvenog skupa u Splitu *Salona od godine 119. pr. Kr. do kasne antike* održanog u okviru Knjige Mediterana 2019. – u tisku.
- *Salona - Manastirine-KIC – Izvješće o arheološkim istraživanjima 2018. godine* za HAG 15/2018. – u tisku.
- *Salona – Marusinac - Izvješće o arheološkim istraživanjima 2018. godine* za HAG 15/2018. – u tisku.
- *Salona – Građevina s apsidom - Izvješće o arheološkim istraživanjima 2018. godine* za HAG 15/2018. – u tisku (zajedno s D. Demichelijem).

Damir Kliškić

- *Turska peć – Izvješće o arheološkim istraživanjima 2018. godine* za HAG 15/2018. – u tisku.
- *Kopačina - Izvješće o arheološkim istraživanjima 2018. godine* za HAG 15/2018. – u tisku.

Nino Švonja

- *Osvrt o izložbi „Arheološko blago Cetine“* za *Obavijesti Hrvatskog arheološkog društva* br. 54, 2022.

Suradnja sa sredstvima javnog priopćavanja

Ante Jurčević

- Izvješće o medijskim aktivnostima za 2022. godinu www.armus.hr

Zrinka Buljević

- 27. 10. snimanje razgovora u lapidariju za emisiju *Izgubljeni gradovi* u produkciji *Jaka produkcija* za HTV; novinar Ivica Radoš
- Konzilijarna pomoć gospođi Jadranki Nejašmić iz Hrvatske čitaonice u Bolu u organizaciji proslave konzervacije rimske piscine na Zlatnom ratu 15. 7., proslava je inspirirana rimskim stilom (odjeća, frizura, okrijepa); <http://hrvatska-citaonica-bol.hr/?p=3301>; 3. – 5. 9. na boljani.info objavljen sažetak o rimskoj piscini na Zlatnom ratu

Boris Čargo

- Intervju novinarki Nautic radija iz Komiže o radovima na termama
- Intervju dopisniku Slobodne Dalmacije o radovima na termama
- Intervju s novinarkom Hrvatskog radija studija u Splitu gđom. Ivonom Jakić u emisiji *Kulturna baština*. Emisija je bila posvećena arheološkim istraživanjima i radu na postavljanju izložbe *Visa a Vis 200. Arheološka baština otoka Visa* u Klovićevim dvorima u Zagrebu.
- Sudjelovanje u snimanju dokumentarnog filma o izložbi *Vis po izložbi Visa a Vis 200. Arheološka baština otoka Visa*.

Ema Višić-Ljubić

- Razgovor s novinarkom M. Sesartić o istraživanjima sjevernih bedema Salone koji su se odvijali u sklopu projekta *Novi životi antičkih natpisa: Epigrafski spoliji na području srednje Dalmacije*. Izjave su dali: voditelj istraživanja dr. sc. Dino Demicheli, zamjenica voditelja Ema Višić-Ljubić, Jagoda Mardešić i ravnatelj Muzeja Ante Jurčević. Objavljeno je pod naslovom „Arheološka senzacija u Saloni: Evo što se stoljećima skrivalo ispod brežuljaka i hrpi smeća“ (Sl. Dalm. 6. 1. 2022., str. 14-15).
- Razgovor s novinarkom Slobodne Dalmacije Mijom Sesartić o istraživanjima u transeptu bazilike na Manastirinama, konzervaciji i restauraciji grobnice sv. Dujma. Izjave su dali ravnatelj A. Jurčević, voditeljica istraživanja E. Višić-Ljubić, muzejski restoratori D. Ordulj i B. Vješnica te župan B. Boban i restoratori iz firme Kvinar d.o.o. Članak je objavljen u uskrsnom dvobroju 16. – 17. 4. pod naslovom „Uskrnuće u Saloni“, str. 22-23.
- 7. 10. prilog novinarki Mije Sesartić o istraživanju građevine s apsidom u Saloni. Izjave su dali Dino Demicheli, voditelj istraživanja, Ema Višić-Ljubić, zamjenica voditelja i studenti arheologije. Članak je objavljen u Slobodnoj Dalmaciji pod naslovom „Unutar grada – Studenti arheologije otkrili neobične ukope u apsidi suprotno rimskom zakonu“, 12. 10., str. 16. 17.
- 31. 10. novinaru Mladenu Vukoviću s Hrvatskog radija Studija Split je data izjava o najnovijim događanjima u Saloni. Emitirano u Jutarnjoj emisiji 5. studenoga.
- Razgovor s novinarom La voce del popolo Damijanom Cosimom D'Ambrom o najnovijim istraživanjima transepta bazilike i groba sv. Dujma na Manastirinama te konzervatorsko-restauratorskim radovima na obnovi sarkofaga i grobnice. Interview je objavljen u novinama pod naslovom „San Doimo, tomba restaurata: emerse importanti scoperte“ 31. 12. 2022. god. na str. 37-40.

- 27. 10. snimanje razgovora u Saloni za emisiju *Izgubljeni gradovi* u produkciji *Jaka produkcija* za HTV; novinar Ivica Radoš.

Jelena Jovanović

- Usmena komunikacija s novinarom Damirom Šarcem vezana uz isejski srebreni novac.
- Usmena i pismena komunikacija s Dorom Baras, vezano uz izradu dokumentarnog filma o Muzeju.

Nino Švonja

- Snimanje uživo reportaže iz Salone za emisiju Dobro jutro Hrvatska. Ista snimka emitirana u emisiji Županijska panorama
- Snimanje videa u Muzeju Don Frane Bulić za projekt Splitsko-dalmatinske županije SDZ storytelling
- Snimanje videa u Saloni Don Frane Bulić za projekt Splitsko-dalmatinske županije SDZ storytelling
- Intervju s Ivonom Jakić za emisiju Baština – Bulićeve anegdote
- Intervju na Radio Mariji o svetim Salonitanskim mučenicima
- U Budvi dao izjavu za crnogorsku televiziju o Saloni
- Intervju na radio Mariji o don Frani Buliću
- Intervju na Radio Suncu o Vranjicu
- Snimanje razgovora u lapidariju za emisiju *Izgubljeni gradovi* u produkciji *Jaka produkcija* za HTV; novinar Ivica Radoš.

Ivanka Vukšić

- 21. 11. izjava za HTV, Studio Split o konzervaciji-restauraciji amfiteatra, te o organizaciji prezentacije o Biocalcis metodi. Prilog je prikazan istog dana, tijekom regionalnog dnevnika, na HTV2

Pravni poslovi

Sudski postupci

- Tijekom 2022. godine pred Općinskim sudom u Splitu vodili su se radni sporovi po tužbi radnika Arheološkog muzeja u Splitu radi isplate razlike osnovice plaće. Do 31. prosinca pravomoćno je okončano 25 sudskih sporova te izvršene isplate djelatnicima.
- Presudom Općinskog prekršajnog suda u Splitu, poslovni broj: 35.Pp-12269/2022-7, zbog prekršajnog djela iz čl. 23. kažnjivog po čl. 228. st.1. t. 2 i st.2. Zakona o radu, Muzeju je izrečena kazna u iznosu od 6.000,00 kn. Kazna je plaćena u iznosu od dvije trećine od izrečene kazne, odnosno u iznosu od 4.000,00 kn.
- Pred Općinskim sudom u Splitu vodi se radni spor po tužbi Sanje Šunjić radi utvrđenja nedopuštenosti izvanrednog otkaza ugovora o radu, poslovni broj Pr-6328/2021.

Statut i pravilnici

- Statut Arheološkog muzeja u Splitu, stupio na snagu 29. 1. 2022.
- Pravilnik o unutarnjem ustrojstvu i načinu rada sa sistematizacijom radnih mjesta u Arheološkom muzeju u Splitu, stupio na snagu 17. 11. 2022.
- Pravilnik o plaćama u Arheološkom muzeju u Splitu, stupio na snagu 30. 12. 2022.

Javna nabava

Sukladno Pravilniku o provedbi postupaka jednostavne nabave provedeni su sljedeći postupci:

- E-JN: 12/2022 Održavanje zelenih površina arheoloških lokaliteta Salone – Ugovor sa SPLIT FACILITY MANAGEMENT d.o.o. Podstrana, u iznosu od 174.800,00 kn, odnosno s PDV-om u ukupnom iznosu od 218.500,00 kn.
- E-JN: 20/2022 Usluga izrade idejnog projekta priključne crpne stanice fekalne kanalizacije i rekonstrukcije vodovodnog priključka s omogućavanjem ugradnje protupožarnih hidranata za zgradu Tusculum u Solinu - Ugovor s BERTOLINO INŽENJERING d.o.o. Split, u iznosu od 74.990,00 kn (9.952,88 EUR), odnosno s PDV-om u ukupnom iznosu od 93.737,50 kn (12.441,10 EUR).
- E-JN: 21/2022 Usluga izrade snimka postojećeg stanja zgrada u obuhvatu Arheološkog muzeja u Splitu na k.č. 5061/1, 5061/2, 5062, 5063/1, 5063/1, 5063/3, 5064/1, 5064/2, 5064/3 KO Split Ugovor s GEOGRAPHICA d.o.o. Split, u iznosu od 195.000,00 kn (25.880,95 Eur) odnosno s PDV-om u ukupnom iznosu od 243.750,00 kn (32.351,18 Eur).

Zapošljavanja

- 4. 8. Tomislav Matković je sklopio Ugovor o radu na određeno vrijeme na poslovima radnog mjesta portir čuvar (zamjena za privremeno odsutnog radnika).
- 3. 11. Silvija Baković je sklopila Ugovor o radu na određeno vrijeme na poslovima voditeljice Odjela općih poslova (zamjena za privremeno odsutnu radnicu).
- 12. 12. sklopljeni su Ugovori o radu na određeno vrijeme radi obavljanja pripravničkog staža u trajanju od jedne godine na poslovima:
kustos (Odjel za arheologiju): Ivana Banovac, mentor: Ema Višić-Ljubić,
kustos (Pedagoški odjel): Luka Donadini, mentor: Lada Laura, MHAS,
konzervator-restaurator: Dora Mihaljević, mentor: Ivana Zrinka Bajić Franković.
- 12. 12. Katarina Jovanović Eterović je obavila pripravnički staž na poslovima kustosa (mentor: Jagoda Mardešić), Ema Bonomi je obavila pripravnički staž na poslovima restauratora (mentor: Duje Ordulj).

Umirovljenja

- 31. 8. Arsen Duplančić, dugogodišnji voditelj Knjižnice u Arheološkom muzeju u Splitu, otišao je u mirovinu,.
- 8. 12. Paško Božić-Bakušić, portir čuvar u Arheološkom muzeju u Splitu, ostvario je pravo na invalidsku mirovinu temeljem Rješenja Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.
- 31. 12. Maja Bonačić Mandinić, muzejska savjetnica Numizmatičke zbirke u Odjelu za arheologiju i Ika Prpa-Stojanac, restauratorica majstorica specijalistica u Odjelu za konzervatorsko-restauratorske poslove Arheološkog muzeja u Splitu, otišle su u mirovinu.

Sporazum o prestanku ugovora o radu

- 24. 4. Marku Silovu, knjižničaru u Arheološkom muzeju u Splitu, prestao je ugovor o radu na neodređeno vrijeme temeljem Sporazuma Poslodavca i radnika a radi zasnivanja radnog odnosa u drugoj ustanovi.

Ostalo

- u siječnju je sastavljeno izvješće o provedbi Zakona o pravu na pristup informacijama za 2021. godinu
- u veljači je sastavljena Izjava o fiskalnoj odgovornosti za 2021. te Plan otklanjanja slabosti i nepravilnosti.
- u ožujku je sastavljeno statističko izvješće o javnoj nabavi za 2021. godinu u Elektroničkom oglasniku javne nabave.
- 31. 3. je sastavljeno izvješće o obavljenim aktivnostima organizatora volontiranja za Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike.

Ukupan broj posjetitelja

- Muzej: 8581 posjetitelj
- Salona: 18486 posjetitelja
- Issa: /

Sjednice Upravnog vijeća i Stručnog vijeća

- Upravno vijeće Arheološkog muzeja u Splitu u sastavu Sandra Grčić Budimir, predsjednica, dr. sc. Miroslav Katić, dr. sc. Hrvoje Manenica, Ema Višić-Ljubić i Borko Vješnica, je održalo sjednice: 10.3., 29.7. i 30.11.2022.
- Stručno vijeće Arheološkog muzeja u Splitu je održalo sjednice: 8.3., 27.7. i 15.11.2022.

Zaključak

U 2022. godini svoj doprinos u raznovrsnim poslovima Arheološkog muzeja u Splitu iskazali su:

Odjel za arheologiju: dr. sc. Ante Jurčević, Jagoda Mardešić, dr. sc. Zrinka Buljević, dr. sc. Sanja Ivčević, Maja Bonačić Mandinić, Ema Višić-Ljubić, mr. sc. Boris Čargo, mr. sc. Damir Kliškić, Jelena Jovanović, Nino Švonja, Ana Marinović, Katarina Jovanović Eterović i Ivana Banovac.

Pedagoški odjel: Luka Donadini.

Knjižnica: Arsen Duplančić i Marko Silov.

Odjel za konzervatorsko-restauratorske poslove: Ivanka Vukšić, Borko Vješnica, Ivana-Zrinka Bajić Franković, Duje Ordulj, Ika Prpa Stojanac, Ema Bonomi i Dora Mihaljević.

Odjel za dokumentacijsko-informacijske poslove: Ante Ivančić, Slobodanka Antičić i Tonći Seser.

Služba za opće, pravne, kadrovske, računovodstveno-financijske i pomoćno-tehničke poslove: Marijana Šerventić, Jasmina Samardžić, Silvija Baković, Dragana Radačić, Snježana Pavić,

Ivica Marović, Jadran Budanović, Jozo Šakić, Ante Marović, Paško Božić Bakušić, Irijana Šakić, Milka Pejković i Tomislav Matković.

Ravnatelj

dr. sc. Ante Jurčević